

Brassói Lapok

Egyes szám ára 3 lei Magyarországon 20 fillér

XXXIX. évfolyam

146. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Péntek

1933. évi június 30

ELOFIZETESI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az *beszedés díj* címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátal rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETESEK** díja: hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

A világpolitika kanapéja

(...) Az utolsó tíz-tizenöt évben rendszert azért bukott „a kormány”, mert uralma alatt egyre rosszabb és elviselhetlenebb lett a munkanélküliség. E sorozatos kormánybukások nyomán rájött a politika arra, hogy nem is a kormányokban, hanem a rendszerben van a hiba. Erre elkezdtek a rendszereket változtatni.

Ma már jóformán annyi a rendszer, a hány az ország. Legutóbb Amerikában és Németországban dobták ki a kanapét.

És ennek ellenére is sehol semmi változás. Rooseveltről még nem lehet ítéletet mondani, mert Rooseveltnél nagyon hamar kezdte. Nem azt ígérte, hogy máról holnapra megszünteti a munkanélküliséget, hanem azt, hogy megváltoztatja az árakat. A magasabb árak — így szól Roosevelt teóriája — nagyobb profitot adnak és a nagyobb profit-lehetőség termelő munkára csábítja a tőkét. Ennek a logikának még csak első fejezete van megvalósulóban: még csak az árak emelkednek. Még csak a film-sztárok nyerték vissza vagyonaikat. A munkanélküli még nem nyerte vissza az állását. Ítéletet csak a második fejezet bekövetkezése után lehetne mondani, ha ugyan a második fejezet egyáltalán bekövetkezik.

Más a helyzet Németországban. A nemzetiszocializmus hét éven át ígérte, hogy uralomra jutása esetén munkát szerez.

Be is váltotta, amit ígért. Munkát szerzett. Azoknak szerzett munkát, akiknek nem volt, de közben azoktól, akik kenyérben voltak, elvette a kenyeret. Mivel az emigránsok és a politikai indexre-tettek nem jelentkeznek a munkanélküli lajstromban, Németországban most az a helyzet, hogy a munkanélküli statisztika fogóban van. Az állománynak, ha azok, akik kenyérrelenek lesznek, nem jelentkeznek, de azokat, akik kenyérhez jutnak, törlik a lajstromból, nagyon természetesen csökkennie kell.

A csökkenés azonban még így is csak néhány száz ezer. A „stand” még mindig felül van az ötmillión.

A hitleri politika rövid három fél havi uralma alatt sok mindent megkísérelt, hogy a munkátlannak munkát adjon. Adókedvezményt ígért annak, aki több munkást foglalkoztat, belső kölcsönök aláírását propagálta, hogy a kölcsön fedezeté mellett közmunkákat teremthessen, mozgósított a munkakényszer törvény adta jogon egy néhány korosztályt, hogy a hangosak milliói tömeget megcsökkentsen, a telepítési akcióban is tett egy pár lépést, egy pár fél lépést, amíg csak a junkerek érdekeibe nem ütközött, de mindezek a megoldások nem sokat használtak. Még mindig felül van a német munkanélküli hadsereg az ötmillión.

Ilyenkor, mikor rövid a kard, megtoldja a politika egy lépéssel.

Most a nők ellen fordult a Harmadik Birodalom, hogy néhány száz ezer éhes férfimunkás száját betömje. Ez a recept különben is nagyszerűen bevált. A politikailag megbízhatatlanok kenyerét az új Hatalom elvette, kenyeret tudott adni a politikailag megbízhatók egy csapatának és azok elhallgattak. Ugyanigy: most a nők kenyerét akarja elvenni, hogy a férfiak egy újabb csapata ne sápatozzék.

A politikai lépés, az a lépés, amellyel a rövid kard meghosszabbodik, a hitleri állam-filozófia egyik alaptézise. A hitleri filozófia szerint a nő nem való az élet fórumára. A nő menjen vissza asszonyoknak és anyának. Ott a helye. A germán lélek és a germán őstársadalom a férfi hatalmi jogán áll, tehát az asszonynak az élet vadász-területein semmi helye.

HINDENBURG agyvérzést kapott

Hitlerék titkolják az elnök haldoklását

Berlin, június 29.

A németországi politikai bonyodalmat még jobban összekuszálta az a hír, amely ma reggel terjedt el a német fővárosban.

E hír szerint Hindenburgot, a német köztársaság elnökét, tegnap este szélütés érte. A kormány még az éjszaka folyamán cáfolatot adott ki, amelyben kijelentette, hogy a hírből egyetlen szó sem igaz.

Ezzel szemben ma délelőtt ismét híre járta Berlinben, hogy Hindenburgot ma reggel újabb szélütések érték és az elnök teljesen összeroppant. E jelentés szerint Hindenburg reggel óta eszméletét veszítette és az orvosok nem hiszik, hogy a mai napot megélje.

Ezzel az újabb hírrel szemben a Hitler-kormány ismét cáfol. Fgyidejűleg közli, hogy Hitler néhány napon belül Neudeckbe utazik, hogy ott az elnökkel azt az új helyzetet megtárgyalja, amely Hugenberg lemondása folytán a német politikában előállott.

Párisi jelentések ma délután megerősítik a hírt, hogy Hindenburg utolsó óráit éli. A francia lapok már arról írnak, hogy az elnök halála beláthatatlan bonyodalmakat idézne elő és a szélsőjobboldal ez esetben egészen az elnöki trónusig felmerészkedne.

Egyre jobban előtérbe kerül a gabonamonopólium gondolata

Ennek a tervnek is súlyos nehézségei vannak

Bukarest, június 29
Megirtuk tegnap, hogy a gabonaértékesítéssel kapcsolatos állami intervenció vitájának során ismét felmerült a gabonamonopólium gondolata.

Mára a kérdés szakértői szinten egyetemesen megállapodtak abban, hogy az állam részéről a közbelépés csak a monopólium formájában lehetne hatályos.

Ugyanis az egyedárusítás az egyetlen alkalmas eszköz arra, hogy a buza árszintjét fenntartsa és a többi gabonaműveket is emelje. A monopólium révén az államnak módjában lenne méltányos áron

és fokozatosan az ország egész termését felvásárolni.

Ugyanis, ha a kormány nem a monopóliumnak, hanem a részleges vásárlás módját választja, akkor intervenciója csak az esetekben lenne eredményes, ha az aratást követő 2—3 héten belül felvásárolná az egész termést. Ugyanis a hitelhiánnyal küzdő termelők ebben az időben piacra dobják egész készletüket.

Az állam erre a felvásárlásra, már csak a szükséges tőke hiánya miatt is, képtelen. Ennek azután az lenne a következménye, hogy a gabona menthetetlenül visszazuhanna egy alacsony árfolyamra, az állam pedig az általa méltányos árfo-

lyamon megmaradt buzaszavakokra hatalmas summákat ráfizetne.

Tehát a megoldás a monopólium lenne. Ennek viszont — és itt van a nagy bökkenő — nincsen meg a jogi alapja. Az alkotmány előírja, hogy minden monopólium csakis különleges törvény útján teremthető meg. Most pedig már nincsen idő arra, hogy a buzakereskedelmi törvény megszavazásának céljából összehívják a parlamentet, amelynek összeültetéséig a kormány részére mas szempontok miatt sem volna kívánatos.

A kérdés tehát meglehetősen bonyolult és a kiküldött bizottság ezert nem tud végleges megállapodásra jutni.

veszi a kenyeret.

Itt tartunk.

A hitleri politika elérte kapacitásának legfelsőbb határát. Kiverte a zsidót, a baloldalt, a középet és a porciókat odaadta a jobboldalnak.

Most nincs tovább. Nincs kit kiverni. Készen van.

Most már — a gazdasági törvényszerűség logikája szerint — a Führer öklét, amely tömegeket vert ki, az elégedetlen tömegek öklének kell felváltani, amelyek a Führer verik ki, aki már ismét ott tart, hogy nem tud kenyeret adni.

Ott tartunk, hogy most ismét bukni kell a kormánynak és mivel manapság nem a kormányok, hanem a rendszerek buknak, oda éret a helyzet, hogy a rendszernek kell bukni.

Az éhes és elégedetlen tömegek indulatlogikájának szabálya kivételt nem ismer.

Másfélmillió olyan nő maradt tehát, a kinek a kenyerét el lehet venni azon a jogcimen, hogy tessék visszamenni szoptatni és főzni, surolni és mosni.

Az Arbeitsgemeinschaft deutscher Frauenverbänder most keresztülhuzta ezt a hitleri számítást is. Kimutatta, hogy ennek a másfélmillió nőnek 94 — mond és ird! kilencvennégy százaléka — hajadon. Hajadon, aki nem mehet szoptatni, gyermeket nevelni és főzni, mert — hajadon. Hajadon, a kinek az a kenyer, hogy állásban van. Munkás, aki, ha kikerül a munkafontról, egyetlen atommal sem csökkenti a munkanélküli statisztikát.

Ha kiverik a kenyeréből, ahogyan kiverik a kommunizmust, a szocialistát, a polgári radikális és egyéb „állam-felforgató bitangot”, nem emigrál és nem bujkál, hanem jelentkezik a munkanélküli fronton és jelenti, hogy a hitleri gazdasági politika csődbement: csak akkor ad kenyeret, ha előbb másnak a szájából ki-

Bukaresti és brassói gyűlésükkel az óliberálisok megkezdik kormánybuktató akciójukat

A két bevezető gyűlés után országszerte megindul a gyűlésezés
Legujabb jelentések a belpolitikai frontról

Bukarest, június 29.

Megemlékeztünk már arról, hogy az ellenzéki pártok körében nagy az izgalom: valamennyi a kormány közeli bukását várja és valamennyi a hatalom átvételére készül. Különösen az óliberális pártot fűti lázas hangulat, ami Duca visszaérkezésével van kapcsolatban. A visszaérkezés után az erdélyi óliberálisok Brassóban, az okmányügyi miniszter pedig Bukarestben rendeznek nagygyűlést. A gyűléshez való lelkesedést az adja meg, hogy

Duca, amint az egy hatalomra jövő nagy párt elnökehez illik, szabályszerű és állítólag eredményes tárgyalásokat folytatott le Párisban és Londonban a francia és angol politika vezéreivel.

Ezeknek a megbeszéléseknek a súlvát növeli az a kétségtelenül szándékos indízkedés is, amely elárulja, hogy Duca és a külföldi politikusok között a találkozások Titulescu készítette elő. Tehát a román bel- és külpoli-

tika atyamestere Duca miniszterelnökségére játszik.

A bukaresti és brassói gyűléseknek kihangsúlyozott célja az, hogy az országban megerősödjék az ellenzéki közhangulat és a kormánynak a nyári pihenő alatt ne legyen ideje a restaurációra.

Eppen ezért a liberális párt ellenzéki akcióját az egész nyár idejére osztotta be. A két gyűlést a liberálisok állandó tanácsának gyűlése követi, majd a párt kiáltványt fog intézni az országhoz, amelyben bejelenti, hogy a kormánypálság öszre elkerülhetetlen és a liberális párt minden problémára felkészülten kívánja magának a hatalmat.

Tehát eléggé komikus helyzet alakult ki a belpolitikában: a kormány megingathatatlanul hiszi magát, míg Goga, Duca és Averescu, hogy Lupuról és Junianról ne is beszéljünk, tele bizakodással készülnek a kormányzás átvételére.

Az óliberálisok

kormánybuktató akciójának haditerve egyébként a következő:

A Duca visszaérkezését követő második napon, július 2-án, összeül a liberális párt legfőbb szerve, az állandó tanács. A napirendet még nem állították össze, a lényeg azonban mindenesetre az lesz, hogy ki fogják mondani a nagy ellenzéki agitáció megkezdését.

Ezzel egyidejűleg az óliberális párt következő hangnemből kívánja majd saját számára a hatalmat.

Ezt azzal indokolja majd meg, hogy a londoni konferencia most már kétségtelenül látszó csődje következtében a kormánynak az ország gazdasági és pénzügyi problémái számára nincsen megoldása, míg a liberális párt kész programmal jön.

Ennek a programnak alapelveit Dinu Bra-

tianu legutóbbi brassói konferenciáján ki is fejtette.

A hatalomért való vetélkedés az ellenzéki pártok között máris kiélezte a hangulatot. A medvét még le sem lőtték s máris összeeszték a bőrén. Különösen éles a viszony az óliberális párt és Goga pártja között.

MIHALACHE

kedden Belgrádba érkezett. A volt belügyminiszter 10 napot fog Jugoszláviában tartózkodni, hogy tanulmányozza a jugoszláv szervezetek szervezését. Ecélből Mihalache betartja Jugoszlávia fontosabb területeit. Nem érdektelen a Mihalache utjáról szóló jelentések az a része sem, amely szerint Mihalache Belgrádban a kisántant és Magyarország gazdasági együttműködését készíti elő.

MIKLÓS

királyi herceg Varsóban kedden a különböző hadifelszerelési gyárakat látogatta meg. A herceg tiszteletére délből a fegyvergyár, este a köztársasági elnök rendezett — immáron má-

A költségvetés drámai mérlege

A belpolitikai élet homlokterébe váratlanul előerukkolt a költségvetés problémája is. A kormány ugyanis — eléggé megalapozott hírek szerint — eddig képtelennek mutatkozik a költségvetés egyen súlyának biztosítására.

Mint ismeretes, az 1933—34. évi rendes költségvetés összege valamivel több mint 24 milliárd lej. Miután a költségvetés időtartama egy esztendő, ezt az összeget 12 hónap alatt kell a kincstárnak bevételezni, tehát havonta átlag 2 milliárd lejre kell rugnia az inkasszónak. Ezzel szemben a költségvetési év első három hónapjában — a költségvetési év április 1-én kezdődött — a kincstárnak távolról sem sikerült ezt az összeget elérnie.

Áprilisban a bevétel 1 milliárd lejen alul volt, míg a következő két hónapban 1200—1400 millió lej.

A hiány tehát tekintélyes.

Ezzel a nyugtalanító passzívával szemben, amely — ha a bevételek így folytatódna — az év végéig súlyosan aggasztó summára kerekedhet ki, a kormánykörök azt hangsúlyozzák, hogy

a pénzügyminiszteriumnak megfelelő eszközök állnak rendelkezésére a költségvetési egyensúly megteremtésére.

Ugyanis a pénzügyminiszterium az állami számviteli törvény és a költségvetési törvény értelmében jogosult dekrétumok útján megállapítani a havi kiadásokat. Ebben az évben már ezt a rendszert alkalmazták. De ezt alkalmazták a múlt

sodszor — bankettet. A lengyel sajtó oldalán cikkekben foglalkozik Miklós látogatásával. A herceg szerdán reggel 8 órakor repülőgépen elindult Páris felé. A határig egy lengyel repülőszázad kísérte a vendéget.

A CENZURA

intézményét, amint azt tegnap már meg is írtuk, a galaci hatóságok életbeléptették a helyi lapok ellen. Ez az önkényeskedés az ellenzéki pártok és a liberális közvélemény körében a legnagyobb felháborodást váltották ki, nemcsak azért, mert a cenzura alkotmányellenes, hanem azért is, mert még a hírhedt ostromállapot törvénye sem intézkedik a sajtó ilyen guzsbakötéséről. A galaci hatóságok tehát messzebb mentek, mint az ország legreakciósabb törvénye.

SAVEL RADULESCU

kültügyi államtitkár, Titulescu helyettese hétfőn éjszaka Párisba érkezett. Kedden délelőtt Leger, a francia külügyminiszterium államtitkára, délután pedig Dolecour külügyminiszter fogadta.

esztendőben is és a passzív 4 milliárd lejre emelkedett, mert az egyes miniszteriumok a havi dekrétumokban engedélyezett határon túl ekkora összegre kötötték le magukat.

A pénzügyminiszterium erre az aggályra azt válaszolja, hogy a mai ellenőrzési rendszert, ezt a tulkapást megátoltja.

ROMANIA UJABB ENGEDI-
MÉNYT KÉR A KÜLFÖLDI
HITELEZŐKTŐL

Ebben a szorongatott helyzetben a kormány arra gondolt, hogy a külföldi hitelezőktől Románia tartozásaival kapcsolatban újabb engedményeket kér. Ismeretes, hogy e hitelezők egyszer már megkönyebbítették a kincstár terheit mintegy 2250 millió lejjel. Az erről szóló egyezményben Románia kikötötte, hogy újabb engedményeket kérhet, ha költségvetési bevételei gyöngékné mutatkoznak.

Ez a helyzet most bekövetkezett. Hírek szerint Madgearu Londonban már érintkezést is keresett a hitelezőkkel.

A pénzügyminiszter reméli, hogy a londoni konferencia engedékenységre hajlamos légkörében a hitelezők nem fogják elzárkózni és méltányosak lesznek.

A kormány hangsúlyozza, hogy részint a hitelezőkkel folyamatban levő tárgyalások, részint pedig a jövő hónapokban remélhető nagyobb bevételek az időleges deficit ellenére sem adnak jogot súlyosabb aggodalomra költségvetési szempontból.

31

Jamásiaon

Ábel a Társadalomban

Nemsokára doktort is hozott ez egyik zsidó. A doktor megmosta a véres lábat, befecskendezett valamit, aztán ismét magunkra maradtunk. Blanka lefeküdt a saját ágyába, a két ép zsidó imádkozott egy darabig, majd őket is elnyomta az álom és nyugovóra tértek. Később elaludt a vén sebesült is és csak én maradtam egyedül ébren.

Ott ültem mellette és egész éjszaka virrasztottam felette.

Néztem nagy fekete szakállát, amit a hosszú esztendő sok-sok munkával fontak neki. S ahogy néztem, elgondoltam magamban az élet játékosságát, amelylyel Blanka nekem öreg zsidóra váltotta a tüzes vágyat, nagy fekete szakállra s paráznaságot igaz keresztényi cselkedetre. . . . Szép és helyes volt ez így, mert úgy megteltem Isten és ember iránti szeretettel, hogy megismogattam az alvó fekete szakállát és azt mindtam neki:

— Testből nőtél ki, de a léleknek termettél gyümölcsöt.

Másnap már ismét szelid voltam s Blankát csak szent Imre módján szerettem. S délután az ártatlan és könnyűbróm zászlója alatt mentem el Garmada urral, hogy a szegények között terjeszszük az egészséget és apasszuk a pénzt. Ugy ment egész héten a munka, hogy még sohasem úgy. S vasárnapra sem jöttünk haza, hanem egy leányos mozgásu patikuskánál kipihentük magunkot s másnap tovább folytattuk a munkát.

Tovább folytattuk, de az én számomra megint eljött a péntek, nem nagypéntek, hanem még annál is nagyobb péntek. Akart máskor is bűnre veremíteni Garmada ur engem, de neki ezt mindig megbocsátottam, mert közben jó és igazságos embernek mutatkozott. Már tudtam róla,

hogy nem Ábelnek, hanem Blankának néz engemet, de erőm s hatalmam annyira fogyatékos volt, hogy nem tudtam újratemetni őt.

Ellenben ő el tudott rontani engem, ha nem is magával, hanem más fondorlatos módon.

Akkor is vendégfogadóval kezdődött a dolog. Mi abban sok és eredményes munka után egy péntek este megszállottunk s olyan szobát kaptunk, hogy még az otthoni sem volt szebb annál. Garmada ur nagycsomó virágot is hozatott, aminek örvendett a szoba is, én is. Aztán gazdag vacsorát rendelt, hogy azt hozzák a szobába s melléje olyan bort, amilyent nem is ittam soha.

Volt pénzem elég, a nyár is békészöndött, magam is sokat nőttem, tanultam és ügyesedtem s ilyenformán megérdemeltem egy kicsi jó életet. Ettem tehát s ittam, mert nem akartam azt mondani később, hogy egyszer ur voltam s mégsem élveztem a világot. Amikor az első üveg fenekit megnéztük, már olyan jó kedvem kerekedett, hogy felálltam az asztal mellől és pattogtatni kezdtem. Garmada ur nem talált elég szót, amivel dicsérni lehet engem s örömben, hogy ilyen kitűnő fiut varázsolt belőlem, mégjobban itatott.

Később kiment a szobából, de én akkor már rózsaszínben láttam a világot.

Eltelt egy perc és nem jött vissza.

Aztán kettő, aztán három, majd a negyedik.

En meguntam várni s töltöttem magamnak, hogy egyedül is igyam. Fel is hajtottam a bort, de ahogy letettem volna a poharat, megnyitott az ajtó s hát egy nő van bent a szobában. Magos és idomos nő volt. Bodros aranszőke haja neki, kicsi pislantó szeme s a testén hosszú rózsás köntös, amit erősen magára szorított.

Ahogy belépett a szobába, rögtön visszafordult és bezárta az ajtót. Akkor nem szólott semmit, hanem a villanylámpát ami ott égett az ágy mellett a kicsi szekrényen, a törölközővel leterítette s amikor így rejtelmes fény támadt, odajött hozzám s minden engedellem nélkül csókolni kezdett. S egyben birizgálni is, ahol ő jónak látta. S nem tudom, hogy a bor miatt-e, vagy az eredeti bűn miatt, de egyszerre úgy elhagyott engemet az Isten, hogy én sem maradtam rest a pajkosságban, hanem Blankára gondoltam s egy buzdulással úgy belémeltem a székét az ágyba, mintha nem is lett volna olyan nagy, mint amilyen volt.

S ha volt még valami eszem, azt is elvesztettem akkor. Csak uralkodni vágytam és vitéz lenni a vendégfogadóban, ami nem is maradt el, mert hamarosan levágtam az első ellenséget. S ahogy én azt levágtam, egyszerre olyan forróság lepott el, hogy nem egy bolond lett belőlem, hanem kettő. De akkor a szöke megdöglött a hirtelen a dolgot és kiugrott az ágyból.

En is ki utána és megragadtam, hogy nem ereszttem el. Erre ő küzködni kezdett velem és ocsmány szavakat mondott, de a bolond embernek süket a füle. A következő percben felborult egy szék s aztán felborult az asztal.

S omlani kezdett össze a világ.

S ebben az omlásban a szöke ordított, én pedig azt éreztem, hogy meg fogom ölteni. Meg is ragadtam egy székét, hogy meg lapitom véle, de akkor döngetni kezdte valaki teljes erővel az ajtót. Ez magamhoz térített s a székét leengedtem s úgy álltam ott megtépetten, mintha a pokolból hullottam volna oda.

A szöke kizárta az ajtót s azon Garmada ur esett a szobába.

Utána más vendégfogadók is jöttek.

— Mi történt itten? — kérdezte egy ur.

A nő odaállt eléje s azt mondta:

— Főnök ur kérem, én száz lejért nem állhatok ki egy záporosót!

Garmada ur sápadtan tojószkodott és békítőleg szölt közbe:

— Nincs semmi baj, nincs semmi baj...

— De van baj! — mondtam én. — Mert ez a szöke hazudik!

— Mért hazudik? — kérdezte a főnök.

— Azért, mert senki sem adott neki száz lejt, se nem hívta ide senki!

Ekkor váratlan dolog történt, mert a nő rámutatott Garmada urra és azt mondta:

— Ő adott száz lejt! Ő küldött ide!

Egyszerre világos lett előttem a rettenetes dolog, hogy Garmada ur rázmúdította saját pénzén a bűnt! Ugy megrendültem, hogy ráborultam az ágyra és sirni kezdtem. S nem tudtam egyebet mondani, csak az Isten nevit és a Blanka nevit s tőlük esdettem nagy kinjaim között a bocsánatot.

Amire jól kisírtam magamot, már csak Garmada ur volt a szobában. Nagy szeretettel és töredelemmel simogatta a hajamat s azt mondta, hogy felejtsem el ezt a ballépést, mert egész életemben immár csak jót fog velem cselekedni. Én jó keresztény voltam és annyira megbocsátottam neki, hogy ott maradtam éjszaka s másnap is vele mentem, hogy a fátoldobás után folytassuk a mesterséget.

Jobb lett volna azonban, ha nem én, hanem az Isten bocsátott volna meg neki. Mert így olyan dolog történt, ami nemcsak minket választott el egymástól, hanem őt is megpecsételte.

Mert mi történt?

Az történt, hogy munka közben három erős iparos legényt találtunk a vonaton. Szép ünnepélyesen, fekete ruhába voltak öltözve s meg is mondták, hogy esküvőre mennek. Az egyik maga volt a vőlegény, a másik kettő pedig a vőfélye neki. S nem is volt nagy kérdésük Garmada urhoz, hanem csak annyi, hogy van egy fog, ami hosszabb a többinél, s azt le tudná-e részteni?

— Mutassa! — mondta Garmada ur.

Erre a vőlegény kitáltotta a száját s hát nagy igazságot mondott, mert volt elől egy foga, ami ugyancsak elhagyta a többi.

(Folytatása következik)

Hugenberg lemondott és pártját is feloszlatták

A Hitler-hatalomnak már csak Papen a kerékkötője, akit vatikáni követté akarnak kinevezni

Schacht és Németország hitelezői megegyeztek — A német evangélikus egyházak ellentárlása zendülés — Ismét kísért a sterilizálási törvény

Berlin, június 29.

Hugenberg lemondásának híre néhány nappal ezelőtt a külföldi sajtóban már cirkulált. A hírt a német kormány a legerélyesebben cáfolta.

Ma már nem cáfolják a hírt, hanem maga a német kormány jelenti, hogy

Hugenberg gazdasági miniszter lemondását benyújtotta.

Arról, hogy a német kormány a lemondást elfogadta volna, még nincs hivatalos nyilatkozat. A hivatalos csak annyit mond, hogy a lemondás felől a szerdai nap folyamán döntenek.

Hugenberg

A nagy esemény tehát megtörtént. Az egyik legnagyobb és legnehezebb ballasztot a Hitler-kormány kivetette.

Hugenberg lemondásával Európa már hetek óta számol. A frontharcosok szervezeteinek molesztálása, a német nemzetipárti vezetők letartóztatása előjele volt annak, ami bekövetkezett. Hitler, úgy látszik, már elég erősnek érzi magát ahhoz, hogy a német nemzetiekkel is végezzen és pártja egyeduralmához ismét egy lépéssel közelebb jusson.

Már csak a centrumot kell — ledöfni és ezzel teljes a német pártgyeduralom.

Hugenberg félreállítására egészen új szituációt terem.

Hugenberg a kormányban azt a nagypárt és nagy tökélet képviselte, amely éveken keresztül pénzelt és támogatta a nemzetiszocialista mozgalmat.

Akkoriban a pénzarisztokráciának az volt a felfogása, hogy a mindinkább elhatalmasodó baloldali feltörekvésekkel szemben a nemzetiszocializmus erejét meg kell növelni és politikai súlyát ki kell érlelni. A nemzetiszocializmus tényleg hatalomra jutott, de most — az ormon — visszatér azokra, akik hatalomhoz jutatták. Hitler nem szívesen volt hálátlan. Vannak olyan jelentések is, amelyek szerint Hitler csak Göring és Rosenberg erőszakoskodásának engedett, amikor Hugenberget kitesékelt. Göring és Rosenberg ugyanis azon a véleményen voltak, hogy a nemzetiszocializmus politikai programját a Hugenberg fék asszisztálása mellett meg lehetett valósítani, de nem lehet a program gazdasági részét életbeilltetni, mert ez a gazdasági program ellenkezik annak a tökéletességnek felfogásával, amelyet a koalícióban Hugenberg képvisel.

MEGINDUL A SZOCIALIZÁLÁS

Hugenberg tehát — az utcára került és most elkövetkezik a hitleri gazdasági program megvalósítása.

Megindul a bankok, az iparvállalatok, sőt esetleg még a nagybirtokok szocializálása is.

A nagybirtokoknál azonban egy kis baj van még. A kormányban helyet foglal Papen, aki a német junkerizmusnak éppen olyan képviselője, mint amilyen delegátusa Hugenberg a bankokráciának volt. Ha a Göring-Rosenberg frakció most még inkább az élre kerül,

számolni kell azzal, hogy Papen is megérezze ebben az esetben a német földön is éppen úgy urrá lesznek a német fasisták, mint ahogyan most rövidesen a nagybirtok és a nagypárt is hatalmukba kerítik.

A Harmadik Birodalom politikája második felvonását kezdi. Hozzákezd most a reálpolitikai program megvalósításához.

Ez a gyakorlati hitlerizmus nagy meglepe-

téseket tartogat és nagyon kiábrándítja Közp- és Kelet Európának azokat a rétegeit, amelyek a politikai program megvalósítása során Hitler-imádatba estek.

MI TÖRTÉNIK HUGENBERG PÁRTJÁVAL?

Hugenberg lemondásával kapcsolatban a német nemzetipárt is feloszlik.

A német nemzeti front vezetői tegnap este hosszabban tanácskoztak Hitlerrel és — megállapodtak. A megállapodást szerződéses alakban írásba is foglalták. E megállapodás szerint Hitler Hugenberg feloszlott pártját Németország teljes jogu harcosának tekinti és kötelezte magát arra, hogy a letartóztatott vezetőket és harcosokat azonnal szabadlábra helyezteti és természetesen velük szemben

minden további bírói eljárás is megszűnik.

Ez a szerződés nagyon jellemző. A letartóztatott német nemzetiek tegnap még „bítang hazaárulók” voltak, akik az ellenforradalmat készítették elő, olyképpen, hogy szervezeteikbe tagfelvételt útján bebocsátották a baloldali elemeket. Ma, Hugenberg bukása, a párt feloszlata után, „egyenjogu harcosok” ugyanezek a letartóztatottak, akik már nem hazaárulók és nem ellenforradalmárok és a kik ellen, — semmi értelme sincs már, — az eljárást sem kell folytatni.

A szerződés szerint a német nemzetiek még a birodalmi és a tartományi gyűlésben is megfelelő képviseletet kapnak. Itt a kérdést úgy oldották meg, hogy a parlamentek nemzetiszocialista frakcióiban megfelelő számú német nemzetipárti képviselőt delegáltak.

Miniszter, akinek beszélni sem szabad

Hugenberg lemondását illetően berlini magánjelentések azt mondják, hogy Hugenberg nemcsak az keserítette el, hogy a saját pártjának egységei egyre inkább átpártoltak a nemzetiszocialistákhoz és nemcsak az, hogy a párt megmaradt csoportjai tevékenységével elégedetlenek voltak, hanem főképpen Hitler kormányának eljárása.

A helyzet néhány nap óta már annyira kiélezedett, hogy Hugenberg akaratlan bábként sem maradhatott meg tovább a kormányban.

A legkiáltóbb eset hétfőn történt. Hugenberg hétfőn este beszélni akart a német kisiparosok berlini nagygyűlésén.

A minisztert azonban nem engedték beszé-

ni. A berlini rendőrfőnök — Göring egyenes utasítására, — lehetetlenné tette, hogy Hugenberg az iparosgyűlésen beszédét elmondhassa.

Ez volt az utolsó megszégyenítése, amelyet már Hugenberg sem bírt el. Kedden reggel bejelentette lemondását, amelyre a kormány már régóta várt.

Ezek a magánjelentések azon a véleményen vannak, hogy Hugenberg lemondásával a nemzetiszocialista hadjáratnak új fejezete kezdődik. Hitlernek most már senki és semmi sem állja az útját és így csak most érkezett el oda, hogy a nemzetiszocialista felfogásban elképzelt Harmadik Birodalmat kialakítsa.

Papenre kerül a sor

A nemzetiszocialista kormány már hozzá is kezdett ahhoz a munkához, hogy Hugenberg után Papent is ellávolítsa. A vicekancellár — így jelenti a Havas ügynökség — hétfőn váratlanul megbízást kapott arra, hogy Rómába utazzék. Papen el is utazott. A kormány arról, hogy milyen megbízatással küldötte Papent ismét Rómába, nem nyilatkozik, de Berlinben úgy tudják, hogy Papennek a Vatikánnal megkezdett tárgyalásait kellene folytatni.

Müncheni jelentések másképpen látják Papen utazásának célját. E felfogás szerint Papen a bajor katolikusok ügyének elrendezé-

sére utazott a pápához és a bajor katolikusok azt remélik, hogy Papen eredményeket is ér el. Ebben az esetben — Münchenben legalább is azt hiszik, — a német kormány nem mer majd olyan erősen a német katolikusok ellen fellépni, mint ahogyan most az evangélikusok ellen fellép.

Münchenben egyébként olyan hírek is vannak, hogy Papen vissza sem tér Rómából mert a „béke érdekében” Hitler Németország vatikáni követője Papent nevezi ki.

Mindenestre olcsón és kényelmesen szabadulna a Hitler-kormány a nemzetiszocialista abszolút uralom utolsó akadályától.

A kontingentálás jelenlegi rendszerét teljesen lecserélik

A Banca Nationala helyiségében tegnap a kormány több tagjának bevonásával értekezlet volt az import jövődó renaszerével kapcsolatban.

Megállapodtak abban, hogy a kontingentálás jelenlegi rendszerét teljesen lecserélik és az importot a jövőben a Banca Nationala és a kereskedelmi minisztérium közösen fogják szabályozni, az újonnan megalapított legfelsőbb deviza és importbizottság után.

Henderson „házalni” kezd

Páris örül, hogy elnapolták a leszerelési konferenciát és Középeurópa gazdasági újjászervezésén dolgozik

Páris, június 29.

A londoni konferenciának ma nagyon csendes napja volt.

Az érdeklődés inkább Páris felé fordul, ahol a monarchia felélesztésének terve ellenében nagyon komolvan veszik a kelet-európai államok gazdasági újjászervezésének kérdését. Paul Boncour külügyminiszter ma a diplomáciai audienciák egész sorát lefolytatta.

Fogadta Lengyelország és Spanyolország követét, majd Radulescu külügyi államtitkását, aki ezen az audiencián

Romániát képviselte és a svájci követet.

Politikai körök véleménye szerint ezek a kihallgatások

Közép-Európa gazdasági újjászervezésével függnek össze.

Párisban általában nyugodt a hangulat és

különösen annak örülnek, hogy a leszerelési konferenciát sikerült októberig elnapoltatni.

A lapok gunyosan irnak Henderson el-

IRTÓ HABORU A NEMET EVANGÉLIKUSOK ELLEN

A kormány a protestáns egyházakat forradalmi tempóban alakítja át. Tegnap rendeletet adott ki a kormány, amely szerint a jövőben egyházi ünnepek alkalmával a protestáns templomokra az egyházi zászló mellé a horogkeresztes zászlót is ki kell tűzni.

Jäger, az evangélikus egyházak kormánybiztosa tegnap nagy beszédet tartott, amelyben kifejtette, hogy

a valláséletbe belenyúló reformokat a kormány feltétlenül meg akarja valósítani.

Az új államfilozófia a német népi és faji jelleget beleolvasztja az egyházi életbe és neki az a véleménye, hogy ezeknek az új elemeknek beolvastása nem csökkenti az „atyák hitét”. Előre kijelenti Jäger, hogy az egyházak ellenállását semmi körülmények között sem tűri el és amennyiben ellenállás mutatkoznék, azt zendülésnek tekintené, amelyet könyörtelenül eltaps.

SCHACHT MEGEGYEZETT

Egyébként mai londoni jelentések arról is beszámolnak, hogy Schacht Németország hosszulejratu adósságaira vonatkozólag megegyezett. A megegyezés szerint a német Birodalmi Bank a következő hat hónap alatt a rendelkezése alá kerülő devizákat az esedékes szelvények és más állami esedékességek aránylagos részének fizetésére felhasználhatja. Megegyeztek ezenfelül még abban is, hogy az úgynevezett nem transzfert s a konverziós pénztárba felgyűlt külön összegek kezeléséről külön bizottság határozza majd meg.

MÉGIS MEGLESZ A STERILIZÁCIÓS TÖRVÉNY

Frick belügyminiszter tegnap este az egészségügyi tanács ülésén hosszabb beszédet mondott, amelyben mindenekelőtt arra mutatott rá, hogy a német faj kihalóban van. A halálozások száma meghaladja a születések számát. Ennek az az oka, hogy az átörökölt betegségek csökkentik az egyed ellentárlóképességét. De a betegek egyébként is terhére vannak a társadalomnak. A beteg megsegítésének anyagi áldozata az egészséges embert terhelik és ez az anyagi megterheltség nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a német polgár családja nem olyan nagyszámú, mint a milyennek lenni kellene.

Neki az a véleménye, hogy meg kell akadályozni azt, hogy a beteg emberek gyermekeket nemzhessenek, vagy szülhessenek és éppen ezért rövidesen bevezetési a magtanításról szóló törvényjavaslatát.

A sterilizációs törvény Németországban tehát — úgy látszik — mégis megszületik.

BAJORORSZÁGBAN IS MEGBUKNÁK A MINISZTEREK

A bajor kormányban is miniszteri váltótozás történt. Quadt gróf bajor gazdasági miniszter tárcájáról lemondott. Az ügyeket egyelőre Siebert miniszterelnök viszi. A gazdasági miniszter lemondásának okát még nem ismerik.

Borzalmas rablógylkosság Kecskeméten

Kecskemét, június 29.

Megdöböntő rablógylkosság történt Kecskeméten, ahol ismeretlen tettes szülei távollétében meggyilkolta Tóth László földmives 13 éves kislányát, a holttestet meggyalázta, majd kifosztotta a lakást, ahonnan nagyobb pénzüsszeget, ékszereket és ruhaneműt vitt magával. A rendőrség az ügyben széleskörű nyomozást indított. A gyanu egy 20-22 éves csavargóra irányult, aki több szemtanu szerint a lakás körül ólálkodott, majd nyomtalanul eltűnt.

A CFR legújabb rendelete szerinti:**Ugyanazon megye területén bármelyik állomásra váltható menettérítési jegy**

Bukarest, június 29.
A CFR igazgatósága utasította az állomási jegypénztárakat, hogy ugyanazon megye területére bármelyik állomásra, bármely osztályon bocsássa ki menettérítési jegyet.

A menettérítési jegyek, a különbözet, illetve helyjegy megtérítése alapján, érvényesek lesznek a gyors, illetőleg a Rapid-vonatokra is. A jegyek a kibocsátástól számított 24 órán belül érvényesek. Az utazás nem szakítható meg.

Szilágymegyében négy embert sujtott halálra a villámcsapás

Szilágysomlyó, június 29.
Kedden hatalmas vihar vonult el Szilágyság felett, amelynek során a villám többször lecsapott.

Szabó Joan égerháti gazdát háza udvarán érte a halálos villámcsapás, amely kutyáját is agyon sujtotta. Zoc Petru, a község pásztorja, aki a fergeteg idején a mezőn tartózkodott, egy fa alatt keresett a zápor elől menedéket.

A villám a fába sujtott s az alatta álló pásztort is szénéégette.

A viharok Aleksandria községben is ketten estek áldozatul. A villám belecsapott az egyik ház udvarán kifeszített ruhaszárító drótra, amely az ablakhoz lévő erősítő, a szobába továbbította a gyilkos áramot s az ott tartózkodó 19 éves Sándor Jánost és a 11 éves Muntean Victoriát halálra sujtotta.

Újabb bombarobbanások Bécsben**Hat elrejtett bomba a kufsteini előljáráságon**

Bécs, június 29.
Ausztriában ma ismét bombák robbantak. Az egyik bomba Kufsteinban, a kerületi előljáróság székházában robbant. Itt emberéletben nem esett kár.

A robbanás után az előljáróság épületét átkutatták és abban még hat bombát találtak, amelyet a tettesek szintén meg akartak gyújtani. A merénylet elkövetőinek nyoma vesztett.

A másik bomba Tribuswinkel és Pfaffstätten között robbant.

Itt a bomba felszakította a Bécs és Baden között haladó villamosvasut síneit.

A bomba nem okozott nagy kárt, amit a legjobban az bizonyít, hogy a megrongált síneket még a nap folyamán helyreállították, úgy, hogy a forgalom ismét megindulhat.

Magyarországon megalakult a legitimista-párt**Angol képviselők a trianoni szerződés megváltoztatását követelik**

Budapest, június 29.
A magyar képviselőház mai ülésén a legitimista mozgalom pártformában is jelentkezett.

Az ülés elején felállt Grieger Miklós képviselő és bejelentette, hogy a független és pártok nélküli képviselők megalakították a kifejezetten legitimista programmu nemzeti néppártot.

A bejelentést a magyar képviselőház kedvezőtlenül fogadta.

Egymás után állanak fel a szónokok, akik hangsúlyozzák, hogy ennek az új pártnak semmi értelme sem volt, mert a magyar képviselőház minden tagja a magyar szent korona híve, de különben is nincs szabadkirályválasztó párt sem és így nincs értelme az ellenpártnak: a legitimista-pártnak.

A vita lezárta után Tóth Lajos keresztény párti képviselő szólal fel, aki hálás köszönetet mond az angol képviselőknek

azért, mert azok elhatározták, hogy a magyarságra nézve nagyjelentőségű javaslatot nyújtanak be — az angol alsóházba. Az Exchange Telegraph jelentése szerint az történt, hogy angol képviselők az angol alsóházba javaslatot terjesztettek be, amely Trianon revízióját követeli és azt kéri az angol kormánytól, hogy a trianoni békeszerződés revíziójának ügyét vigye a Népszövetség elé.

Az angol alsóház — szabály szerint — napirendre tűzte a javaslat tárgyalását, melyet minden valószínűség szerint már a jövő héten lefolytatnak.

Az Exchange Telegraph hírére hivatalosan is megerősítették és a magyar parlament az angol képviselők javaslatáról szóló bejelentést osztatlan lelkesedéssel fogadta. A képviselőház percek alatt tapsolta a bejelentést és ünnepelte a kezdeményező angolokat.

Olaszország ellen irányul.

Borah szenátor a revízióról

Ma ugyancsak a revízió ügyében nyilatkozott Borah amerikai szenátor is, aki a békeszerződéssel szembeni felfogása közismert. Borah ezeket mondta:

— A világot nem a háborús adósságok, hanem a hegyetlen békeszerződések és az állandóan fokozódó fegyverkezés döntötte romlásba. Azon, hogy a fegyverkezés állandóan nő, csodálkozni nem lehet. Így kell annak lenni, míg olyan békeszerződések vannak érvényben, amelyeket 1918-ban kötöttek. Tegyük fel, hogy Amerika az utolsó centig elengedi a háborús adósságot. A helyzetet és a feszültséget, amelyben ma élünk, ez sem csökkentene semmit.

A horvátok bejelentik, hogy új harc eszközökkel fognak tovább küzdeni felszabadulásukért

Berlin, június 29.

A szerb üldözések elől Berlinbe menekült horvát politikusok „Független horvát állam” címmel folyóiratot adtak ki, amelyet teljesen a horvátok szabadságmozgalmának szolgálatába állítanak. A folyóirat első számában Ante Pavelics írt vezércikket, amelyben azt han-

goztatja, hogy a horvát nép a szerb iga alól való felszabadulás érdekében már minden törvényszerű eszközt kimerített s éppen ezért nem lehet azon csodálkozni, ha a jövőben olyan eszközöket vesz igénybe, amelyeket a végső elkeseredés ad a kezébe, mert a horvátok tovább már nem hajlandók a szerb jármot cipelni.

Négyezer menekült németországi zsidó akar Palesztinában letelepedni

Gazf, június 29.

A Népszövetség mandataris bizottsága ma négyezer Németországból elmenekült zsidó kérésével foglalkozott. Ezek a zsidók Palesztinába akarnak kivándorolni és ehhez a kivándorlásukhoz kérték Angliát, illetve a Népszövetség engedelmét.

A bizottság mai ülésén az angol kormány indítványát magáévá tette. Ez az indítvány csak azoknak a zsidóknak Palesztinai kivándorlását akarja megengedni, akiknek a palesztinai partralepés alkalmával legalábbis 1000 font értékű vagyonuk van.

A fürdőkedvezményről szóló rendelet új magyarozata

Bukarest, június 29.

Többször beszámoltunk róla, hogy a vasut az idén alaposan megkurtította a tavalyi fürdőjegykedvezményeket, ami miatt a közönség körében általános volt a zugolódás. Végre a vasutigazgatóság megegyeztetés tárgyalás alá vette az ügyet és nagyjából visszaállította a tavalyi kedvezményeket azzal a különbséggel, hogy a régi fürdőhelyeket előnyben részesítette az erdélyiek felett. Nevezetesen:

A fürdőhelyekre az általános tarifából 50 százalékos kedvezménnyel lehet utazni, de nem általában, hanem inkább kivételesen. Az odautazásnál meg kell fizetni a rendes menetdíjat, a visszautazás pedig ingyenes. A visszautazásnál be kell mutatni a jegyet, továbbá a fürdőigazgatóságnak, vagy fürdőbizottságnak a vasut által felbélyegzett igazolványt, amely igazolja, hogy az illető legalább 15 napos kúrát tartott, vagy odakísért egy beteget, aki a gyógymódot használta. Ez esetben azonban a szobaforgó beteg részére kiállított igazolványon kell igazolnia a fürdőigazgatóságnak azt is, hogy a betegnek egy kísérője volt. A visszautazásnak a bizonyítvány kiállítása után legkésőbb 3 napon belül meg kell történnie. Az 50 százalékos kedvezmény tehát csak a betegek és azok kísérőire vonatkozik minden esetben és minden fürdőhelyre.

Az elismert fürdők neveit és a fürdőszekon határidejét az új rendelet nem sorolja fel, bizonyos tehát, hogy a tekintetben a korábbi rendeletek az irányadók. A fürdővárosok névsorát már tavaly megállapította a vasutigazgatóság.

A fenti 50 százalékos kedvezmény mellett, amelyhez csak a fűdőorvos, helyesebben a fürdőigazgatóság igazolásával lehet hozzájutni, kedvezményt engedélyezett a vasut június 1-től szeptember 30-ig, a fürdő és üdülőhelyek azon látogatói részére, akik nem használnak kúrát, vagy nem kísérik beteget. Ennél a pontnál azután érthetetlen, — vagy nem is olyan érthetetlen — módon alapos hátrányban részesítették az erdélyi üdülőhelyeket. Ugyanis a Prahova völgyi helyek: Azuga, Busteni, Breaza, Câmpina, Predeal, Szinaja és Tapului-ra utazók 50 százalékos kedvezményt kapnak, úgy az oda, mint a visszautazásnál, azaz ingyen utazhatnak vissza, lepecsételt jegyeket az állomáson. A visszautazásnak legkésőbb a szeptember 30-iki utolsó vonattal kell történnie.

A többi üdülőhelyekre s fürdőkire azonban — amikből Erdélyben éppen elég van — ez a kedvezmény csak 20 százalékos, úgy az oda, mint a visszautazásnál. A visszautazásnak a jegy kibocsátásától számított 30 napon belül meg kell történnie.

Ugyanezt a 20 százalékos kedvezményt élvezik december 1-től március 1-ig a téli sporthelyek, amelyeknek listáját a vasut annakidején közölte.

Brassó tehát az üdülők részére csak 20 százalékos kedvezménnyel érhető el a nem ötvennel, mint tavaly.

Megjegyzésként a rendelet, hogy a fürdőjegyek nem jogosítanak fel az utazás megszakítására. Továbbá érvényesek a gyors- és rapidvonatokra is, a különbözet megfizetése mellett.

Akarja látni a tengert?

Akar 10 pompás napot eltölteni?

Akarja minimális költséggel ki élvezni a Fekete-tenger gyönyörű strandjainak pompás örömeit?

Jöjjen velünk Constantára!

A B. L. társas utazása indul július 12-én. Részvételi díj az összes költségeket beleértve 2950 lej. Részletes program lapunk legközelebbi számában.

Kánya külügyminiszter a királykérdésről

A királykérdésről egyébként ma Kánya Kálmán magyar külügyminiszter a Popolo d'Italia-ban nyilatkozott és kijelentette, hogy

a királykérdés megoldását e pillanatban időszériúnek nem tartja.

Magyarországon mindenki egyetért abban, hogy a királyság jelvénye a szent korona és ezért a királyi ház kérdése maga, másodrendű kérdés.

A kisántant megújított szerződéséről is beszélt a magyar külügyminiszter és megállapította, hogy ez a szerződés teljesen felesleges volt. A szerződés nem járul hozzá a helyzet megnyugtatóhoz, sőt a fennálló nehézségeket csak még jobban kiélezi. Véleménye szerint a szerződés első sorban Németországnak, Magyarországnak és

Felmentették a gyújtogatással vádolt közjegyzőt

Csikszereda, június 29.

A csikszeredai törvényszék most foglalkozott Dobreanu Miklós dr. gyergyószentmiklósi közjegyző, Silberstein Imre biztosítótársasági tisztviselő és Luidorf János árdekes bűnperével. Az ügyészség Dobreanu dr. és Silberstein ellen csalás és gyújtogatásra való felbujtás címén, míg Luidorf ellen gyújtogatásért emelt vádat.

A törvényszék Dobreanu és Silberstein felmentette a vád és annak következményei alól, míg Luidorfot, akit a gyújtogatás bűntettében mondtak ki bűnösnek, 2 évi fegyházra ítélték.

Az ítélet indokolása megállapítja, hogy az elmúlt év november 14-én gyújtogatás következtében tűz ütött ki Dobreanu dr. gyergyószentmiklósi villájában, amit a tüzoltók lokalizáltak. Az oltás után a közjegyző visszahordatta a villába a butorokat, a tüzoltók azonban a helyszínen voltak s így Dobreanu részéről nem lehet rosszhiszeműséget megállapítani. A törvényszék nem vette figyelembe Luidorf azon vallomását, hogy a közjegyző és Silberstein 2000 lejjel bírták rá a villa felgyújtására.

November 14-én éjszaka a villa falában lappangó tűz újra lángalobban. Luidorf ekkor, anélkül, hogy értesítette volna a tüzoltókat, azokban a szobákban is, ahol a butorok voltak felhalmozva, tüzfészeket csinált és meggyújtotta. Ezután értesítette csak a tüzoltóságot a lángban álló épületet azonban már nem lehetett megmenteni.

Mihuța ügyész felelősségét jelentett be Dobreanu dr. és Silberstein felmentése miatt.

A futballvilág bajnokság selejtező mérkőzései Párisban lesznek

Páris, június 29.

A jövő évi futballvilág bajnokságot készítik elő, amelynek mérkőzései Romániában lesznek, de a selejtező mérkőzéseket Párisban tartják meg. A futballvilág bajnokságra 31 nemzet játékosai neveztek be s ezek 12 csoportba osztva tartják meg a selejtező mérkőzéseket. Magyarország a 8-ik csoportban Ausztriával és Bulgáriával kell mérkőznie, míg a 10-ik csoportba osztott Románia ellenfelei a jugoszláv és svájci labdarúgók lesznek.

Rekord-házasság

Egy Windchy nevű csikági fiatalember társaságban megismerkedett egy nagyon csinos leánnyal. Másnap már együtt mentek moriba. Harmadnap megkérte a kezét. A lány igent mondott, eljegyezték egymást, ideje volt kölcsönösen megismerkedni egymás családjával. Windchy-mama természetes hölgy volt és kissé büszke és szófukar. Szurós szemmel nézte leendő menyét. A fiatal vőlegény nem vett észre semmit, sugárzott a boldogságtól. Mikor elmentek, megkérdezte menyasszonyát:

— Ugy-e, édes az anyám?
— Igen, — felelte a fiatal leány, némi bizonytalansággal a hangjában.
Negyednap a fiatalok megismerkedtek. Egy más karján mentek ki az anyakönyvvezető szobájából.
— Most pedig hazamegyünk, drágám! — mondta a fiatal férfi.
— Hová haza? Természetesen hotelbe? — kérdezte az asszonyka.
— Dehogy, szíveském, mihozzánk megyünk, az anyámhoz, akitől úgy el voltál ragadtatva.
— Azzal a szörnyeteggel egy percig sem élek egy fedél alatt!
— Így mersz beszélni az anyámról? Ez az utolsó szavad?

— Nem. Az utolsó szavam az, hogy tapintatlan, undok fráter vagy.
— Isten áldjon. Holnap beadom a válóke-reseket.

A házasság összesen öt percig tartott. A rekordidő még Amerikában, a gyorsaság hazájában is feltűnést keltett.

Nácipárt alakult Kinában

Hankau, június 29.

Az egyik kínai tábornok fővédnöksége alatt ma megalakult a kínai diákok „nemzetiszocialista” pártja. A párt programjában azt mondja, hogy a kínai baloldali mozgalommal szemben akar frontot venni.

Fehér fogak: Chlorodont

A Lupta értesülése szerint:

A kisanant és Oroszország megállapodása már létrejött

Bukarest, június 29.

A Lupta londoni magánjelentése szerint Titulescu külügyminiszter és Madgearu pénzügyminiszter kedden egy Londonhoz közelfekvő városkában tanácskozásra ültek össze Szovjetországgal Londonban levő küldötteivel és elsősorban Litvinov külügyi népbiztossal.

A tanácskozás már korábbi megbeszélések előzték meg, amelyek a kisanant és Oroszország diplomáciai viszonyának szabályozására vonatkoztak.

A keddi értekezlet eredményes volt és

hir szerint, néhány napon belül a kisanant államai, közöttük Románia is aláírják Oroszországgal a megnevezett madási egyezményt.

A Daily Herald szerint a tanácskozás még messzebbfokú kérdések tisztázásával is megpróbálkozott. Miután a küldöttek hangulata kölcsönösen kitünő volt, arra lehet következtetni, hogy a kisanant államok és Szovjetországgal kapcsolatai a megnevezett szerződésen túlmenően gazdaságilag is kimélyülnek.

Változás a rapidvonatok menetrendjében

Bukarest, június 29.

Julius elsejétől kezdődően a 3-as és 4-es számú „Ardeal” rapidvonat menetrendje megváltozik. A vonatok hetenként háromszor fognak Bukarest felé és háromszor Bukarestből indulva közlekedni.

A 3-as rapid indulása Bukarestből 13.15
érkezése Brassóba 17.02
érkezése Kolozsvárra 23.05

érkezése Nagyváradra 1.40
Ez a rapidvonat kedden, csütörtökön és szombaton közlekedik.
A 4-es rapid indulása Biharpuszokiból 6.28
érkezése Nagyváradra 6.44
érkezése Kolozsvárra 9.38
érkezése Brassóba 15.22
érkezése Bukarestbe 19.10
Ez a rapidvonat szerdán, pénteken és vasárnap fog közlekedni.

Eddig 300 delegátus jelentkezett a marosvásárhelyi magyarpárti kongresszusra

Marosvásárhely, június 29.

A Magyar Párt marosvásárhelyi kongresszusára folynak az előkészületek. Eddig több, mint 300 delegátus jelentkezett be részvételre.

Feltűnő, hogy a bejelentett delegátusok közül nagyon sokan távoli vidékekről, a Bánságból és Szatmár vidékéről jelentkeztek.

A program változást szenved, amennyiben a vasárnap délelőtti és a Transy-

vánia szálloda nagytermében tartandó gyűlés után közeledik, amely után a delegátusokat gróf Teleky meghívta gennyeségi kastélyába. Ide a delegátusokat autóbusszon szállítják ki, ahol is a vendégek a kastélyt és annak nagyértékű és nagyon érdekes muzeumát tekintik meg.

A Magyar Nap alkalmából úgy szombaton, mint vasárnap Marosvásárhelyen Nyíró József: Julia szép leány című székegy mesejátékát adják elő.

Ugrásszerűen emelkedik Amerikában a buza ára

Washington, június 29.

Legújabb jelentések szerint március óta az amerikai buza bushelenként 47 centről 105 centre emelkedett. Ennek az is az oka, hogy az amerikai termés katasztrofális. A magasbászkók árakat viszont az fékezi, hogy a legújabb számítások szerint Amerika fogyasztóképessége az idén ismét megcsökkent és ezt a csökkenést a statisztikusok legalább is 100 millió bushelre teszik.

Londoni nem hivatalos jelentések szerint Amerika annyira meg van elégedve a termények és nyersanyagok eddigi ár-emelkedésével, hogy kötelező ígéretet tett Angliának arra nézve, hogy ha nem is hivatalosan, de forma szerint megvédi a dollárt a további nagymértű áringadozástól. A dollár annyira elértéktelenedett és az árak máris annyira emelkedtek, hogy Amerikának már nincs szüksége a további értékrombolásra és így szívesen ellensúlyozza a további ársüllyedést.

A júniusit júliusban...

Bukarest, június 29.

Az állami tisztviselők június hónapra esedékes fizetésének kiegyenlítése július 5-én kezdődik meg.

Férjhezment Apponyi Albert gróf leánya

Budapest, június 29.

Ma délelőtt az első kerületi anyakönyvvezető előtt házasságot kötött Rohan Károly Antal német herceg és Apponyi Mária, néhai gróf Apponyi Albert leánya. A polgári szertartás után a várban levő Apponyi-palotában a primási titkár egyházilag is összeadta a fiatalpárt.

A vőlegény tanuja annak bátyja, a menyasszony tanuja pedig gróf Apponyi György volt.

Tilden Nagyváradon

Nagyvárad, június 29.

Tilden, a „Big Bill” néven becézett amerikai teniszbajnok Nagyváradra érkezett, ahol két méter tíz centiméteres alakjával általános feltűnést keltett. A B. L. nagyváradai munkatársai rövid beszélgetést folytatott le a népszerű teniszbajnokkal, aki kijelentette, hogy a sport mellett egyetemi tanulmányokat is folytatott s végzett közgazdász.

Tilden mint amatőr játékos, valósággal verhetetlen volt, sőt még most is, 40 éves korában, miközben mint profi turnéz, teljesen uralja a pályát. Nagyváradra Németországon és Magyarországon keresztül érkezett. Budapestben meleg fogadtatásban részesült. Legutóbb Zágrábban játszott.

Érdekes, hogy Tilden, aki mesterien kezeli a teniszütőt, négy ujjal fogja a rakettet. Jobb kezének középső ujját autóbaleset következtében leamputálták.

Popovici igazságügy-miniszter inspekciós körútja

Bukarest, június 29.

Popovici igazságügyminiszter szerdán Brassóba utazott. A miniszter utközben több törvényszéket megtekint.

A kormánypárt belső ellenzékének craiovai gyűlése elmarad

Bukarest, június 29.

A kormánypárt belső ellenzékének Craiova-ba hirdetett gyűlése elmarad. A kormány a mindenekelőtt Vajda Sándor miniszterelnök nagy erőfeszítéseket tett, hogy az ellenzéki akciót leszerelje. Ez, bizonyos engedmények árán, sikerült is.

700 előléptetés a Máv-nál

Budapest, június 29.

Gömbös néhány héttel ezelőtt bejelentette, hogy a költségvetés egyensúlyba most már megengedi, hogy kinevezéseket és előléptetéseket fogantossanak. Ennek az akciónak során ma 700 előléptetés és címadoományozás volt a magyar állampasutaknál és 214 előléptetés a fővárosnál. Az állami előléptetéseket a közel napokban várják.

Márkus László visszatért főrendezőnek az operaházhoz

Bukarest, június 29.

Márkus László, a Nemzeti Színház lemondott igazgatója, visszaszerződött az Operaházhoz. Márkus az Operaház főrendezője volt, most visszatért előbbi munkakörébe.

A Nemzeti Színház új igazgatója valószínűleg Vojnovich Géza lesz.

— Elhajásodásról, köszvényről és cukorbetegségről a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést. Az anyagcserebántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a Ferenc József viz-kúra nagyon szép eredményre vezetett. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Nyári egyezmény a román és cseh nemzeti bankok között

Bukarest, június 29.

A román és a cseh nemzeti bankok között egyezség jött létre, amely a két ország között a nyári fűrdőszekzon tartamára a devizaátutalást könnyebbíti meg.

Uj tárgyalás lesz Müller Kálmán temesvári munkásvezér és vádlott-társai ügyében

Bukarest, június 29.

A bukaresti hadbírósg ma foglalkozott a temesvári hadbírósg által elítélt Müller Kálmán ismert munkásvezér és 19 társa felelősségével. A bíróság a felelősségre helyt adott, a temesvári bíróság eléggé súlyos ítéletét megsemmisítette és az ügyet új tárgyalásra a nagyvezér hadbírósgához tette át.

5 évi börtön emberölés kísérletéért

Budapest, június 29.

A székesfővárosi törvényszék most foglalkozott Boros Pál soffőr ügyével, aki ez év februárjában először feleségére, majd egy csendőrtiszt helyettesre lőtt, akik közül azonban egy sem szenvedett nagyobb sérülést. A bíróság a soffőrt most emberölési kísérlet címén 5 évi börtönbüntetéssel sújtotta.

Ne kísérletezzon egészségével. Kérje! Ön is kimondottan eredeti „OLLA” GUM-ot. „OLLA” óvszert, mely megóvja egészségét.

HIREK

Nyílt levél az új Noéhoz!

Fejünk fölött szörnyű vész ül,
ugy érzem: özönvíz készül!
Esik, ömlik, zuhog, szakad, —
modern Noé, dolgoz akad, —
Építsd meg hát a bárkát,
belsejében számos zárkát,
mert csak állat lesz az utas,
embert oda fel ne juttass!

Ennyi faj és felekezet,
belátod, hogy rossz a vezél!
Ha bárki kér: Vigyen kegyed!
Nehogy adjál hajójegyet...
Ne légy mint az ösöd, számár,
mások a viszonyok ma már...
Nem fontos, hogy minden állat,
menhelyre találjon nálad!

Majd élülnek a nagy habok
s beköszöntenek a szép napok...
Milyen pompás lesz, barátom,
ha kiszálltok Araráton!
Te leszel ott csupán ember
s ha majd a te szíved sem ver,
állatokkal, fajtáknál nélkül,
boldog lesz a világ végül!

Nemes Ferenc

— A B. L. LEGKÖZELEBBI SZAMA Péter-Pál ünnepe miatt csak pénteken jelenik meg.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint változatlanul felhős idő várható, erősebb felmelegedéssel, egyes helyeken esővel.

— Nagypárad városa kilakoltat. Tudósítónk jelenti: A nagyváradai városházán szerdán délelőtt meztelbas gyermekek és siró proletárasszonyok jelentek meg, akiket a város a barakkalakásokból kilakoltatott, mert nem tudták a hátralevő bért kifizetni. Érthetetlen, hogy a város éppen a szerencsétlen barakkalakók kezdi a kilakoltatást, amikor a bérpalotáknak számos olyan öt-hat szobás lakója van, akik évekre visszamenőleg tartoznak a házbérről.

— Nyolccentiméteres jég esett Munkácsra. Tudósítónk jelenti: Munkácsra és környékén diónagyságu jégeső esett, amely több mint egy félórán át tartott. A földre hullott jég magassága a legtöbb helyen elérte a nyolc centiméter magasságát. Ezen a vidéken úgy a szőlő, mint a buzatermés teljesen elpusztult.

— NEM TALÁLTAK MEG AZ ELTUNT SPANYOL PILÓTÁK HOLTTESTÉT. Veracruztból jelenti: A távirati irodák jelentései nyomán hirt adunk már arról, hogy a lezuant Balberan és Collar spanyol pilóták holttestét Mexikó egyik tavának ingoványos vidékén megtalálták. A mexikói kormány most cáfolatot adott ki s egyben a hamis hír terjesztőjét is letartóztatták.

— 5400 lejt csalt ki egy nagypáradai cseléd a cigányjósna. Tudósítónk jelenti: Varga-Lakatos Mária, nagypáradai szélhámos cigányasszony, többször felkereste Radvánszky Rózi, Uri-utca 32. szám alatt lakó cselédleányt, azzal, hogy jóslattal, a leány azonban mindannyiszor elzavarta. A „jósna” tegnap ismét felkereste a cselédet s eladta, hogy a jó szellemek megjelentek álmában s kijelentették, hogy keresse fel Rózikát, kérjen pénzt tőle, az összeget pedig helyezze el a keresztnél, mert így kibékíti a szellemeket. Az élelmes cigányasszony ezen a címen 5400 lejt csalt ki a hiszékeny cselédől. A szélhámos cigányasszonyt letartóztatták.

— Maximális árak Nagypáradon. Nagypáradáról jelenti: A városi árvízszagolóbizottság tegnap ülést tartott, amelyen a másodosztályú marhahús árát 10 lej 50 banira, a zsir árát pedig 31 lejre szállították le. A kenyérrétek megállapításával nem foglalkozott a bizottság.

Ha butorait tőlünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Olthona izléses lesz!
3. Kézpénzért nagyon olcsón és hiteltelen is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY és RÉTI

BUTORGYÁR R.-T.

MAROSVÁSÁRHELY — BUKAREST — BRASSÓ

Sir John Harris, a Rabszolgaság Ellenés Szövetség főtitkára a „Church Overseas” című egyházi lapban kimutatja, hogy még ötmillió rabszolga él a különböző világrészekben, kiket teljes lélektelen tárgyakként tekintenek. Tulnyomórésztük Kinában, Abessziniában és Arábiában található egyenlő arányban elosztva. Nem értjük ezt a statisztikát. Itt valami hiba lehet. Vagy a számban, vagy a rabszolgaság fogalmának meghatározásában.

— Rövidesen megkezdődik a csikszenttamási milliós lopás ügyének tárgyalása. Csikszentdáról jelenti: A tengerikigővá dagadt csikszenttamási milliós lopás ügyét, melynek nyomozása során Szakácsi István hirtelen meghalt a csikkarcfalvi csendőrsőn, már több alkalommal naplotta el a törvényszék, mert az ügyre vonatkozó iratcsomók egyrésze nem érkezett vissza a bucaresti Semmitőszéktől. A legutóbbi elnapolás alkalmával július 5-ikére tűzték tárgyalásra az ügyet. Közben a Semitőszéktől vissza érkeztek a hiányzó aktacsomók és így július 5-ikére közel 120 tanút idézett meg a törvényszék. Az előjelek szerint ez alkalommal tárgyalják a hatalmas bünpert, mely előreláthatólag hetekig fog elhúzódni.

— GURULÓ NŐI FEJ A PESTI UTCÁN. Budapestről jelenti: Borzalmas motorbicikliszerencsétlenség történt a Váci-úton. Albert Ferenc cérnagyári műhelyfőnök kirándulásról tért haza motorkerékpárján, két munkásnővel, akik közül az egyik az oldalkocsiban, a másik pedig a férfi háta mögött helyezkedett el. Albert egy teherautót akart előzni s a sebesen robogó motorkerékpár olyan közel száguldott el a teherautó mellett, hogy annak kiálló vasváza, az oldalkocsiban ülő Plechat Agota fejét valósággal leszelte és 20 méterre gurította. Albertet letartóztatták.

— SZILAGYSÁGI HIREK. Tudósítónk jelenti: Kitka András 60 éves nyugalmazott nagykárolyi CFR tisztviselő tegnap revolverével föbelőtte magát és meghalt. Tetteinek oka ismeretlen. — Laiti György 78 éves szaniszlói lakost halva találták a lakásában. Az ügyesség megadta a temetkezési engedélyt. — Spitzer Lázár 4 éves szilágycsehi gyermek a konyhában marószódához férközött, amit megivott. A gyermek, akinek belső részei a maró folyadék teljesen összeégett, nagy kínok között meghalt. A családnál szolgáló cselédleány ellen gondatlanság címén az eljárás megindult. — Farkas Zsuzsi, zilahi cselédleány, aki Domsa Gyula dr. ügyvédnél volt alkalmazásban, varrás közben a varróút lenyelte. A leányt, akinek a szervezetéből még nem sikerült a varróút eltávolítani, három orvos kezeli. — Jelentettük már, hogy a Zilahon folyó utépítésnél az ottani munkanélkülieket mellőzték s helyettük más községbeli mőcöket alkalmaztak. A munkanélküliek most ismét felkeresték az utépítő hivatalt s ez alkalommal 30 lejes napszámmal nagyrésztüket alkalmazták.

A babona örökké él

Egy bécsi uriasszony „sprengolta” a nizzai játékbankot

Pár óra alatt másfél milliófrankot nyert — A megálmódott számok és egy titokzatos idegen szerepe

Bécs, június 29

Egy fiatal bécsi asszony áll az utolsó hónapok egyik legérdekesebb eseményének középpontjában. Erna Dederding azzal hívta magára fel Európa figyelmét, hogy

pár héttel ezelőtt egyetlen éjszaka sprengolta a nizzai játékbankot és nem kevesebb, mint másfélmillió frankot nyert a roulette-asztal mellett.

A bank felrobbantása után elutazott Nizzából, előbb azonban eljegyezte magát B. gróffal, az egyik legismertebb és legelőkelőbb lengyel arisztokrátával.

Erna Dederding, egy elvált asszony, öt-éves fiacskájával

a Wienermald egyik csendes szanatóriumában pihen ki az izgalomban guzdag nizzai éjszaka következményeit.

Itt akadtak rá az újságírók, akiknek sikerült megszólaltatniuk és a szerencsés asszony igen érdekes nyilatkozatban mondotta el a híres éjszaka történetét.

— Egy évvel ezelőtt váltam el férjemtől, aki Berlinben vezető tagja volt a nemzetiszocialista rohamosztagoknak. Férjem volt az, aki Heldorf grófot, az S. A. főparancsnokát egy élevesztélyes helyzetből kimentette.

A köszönet az volt érte, hogy Heldorf gróf elejtette férjemet, akinek éjnek idején el kellett menekülnie Berlinből. Jelenleg Amerikában van, ahol két újságot ad ki érdekes különben, hogy a náci öt gyanúsítják azzal, hogy megszerbezte a németellenes bojkottot az Újvilágban.

Ez év januárjában kis fiammal a Rivierára mentem. Így jutottam el Nizzába is. Megfordultam párszor a játékbankban, de őriási pechben játszottam.

Január első napjaiban igen sokat vesztettem.

és nagyon szomorúan ültem a nizzai Casinó Barban. Mellettem egy másik asztalnál egy furcsa férfi ült, aki

hirtelen hozzám lépett és megkért arra, hogy mutassam meg neki a kezeimet.

Eleinte csodálkoztam a furcsa kívánságon, majd kíváncsian nyújtottam át neki kezeimet. Erre határozottan kijelentette, hogy

a következő napon egészen különleges szerencsében lesz részem.

Annyira biztos benne, hogy nyeraem kell a kaszinóban, hogy

hajlandó velem társasíroznyba lépni. — Ezt az ajánlatot azonban visszautasítottam. Mára pazonban — május 20-ika volt — valami tudatalattí akarattól kergetve,

minden pénzeimet összeszedtem és a játékbankba mentem.

Először „trente et quarante”-ot játszottam. Száz frank híján minden pénzeimet elvesztettem. Dühösen mentem át a rou-

lette-terembe, mivel az egyik asztal mellett volt egy üres hely, helyet foglaltam, de valahogy nem akartam játszani. Míg a játékot szemléltem, eszembe jutott, hogy

az előző éjszaka valami furcsát álmódtam, amely álomban négy számjegy az 1, 5, 19 és 28 játszott a főszerepet. Előhúztam önkéntelenül utolsó százfrankosomat és

a rouletteasztalon az egyes számra helyeztem.

A golyó pergett a korongban és aztán az 1-es számon állott meg. A croupier 5600 frankot fizetett ki.

Ezután mintha valami ismeretlen erő vezette volna a kezemet,

500 frankot tettem a 28. számra. Megint nyertem. 18.000 frankot fizettek ki. Pokoli szerencse kísért továbbra is.

Minden tét nyert.

A 19. számra 6000 frankot tettem és szintén természetesen vettem, hogy a golyó a 19-en állott meg.

Szinte elszédültem, amikor 210.000 frankot számoltak a kezembe.

Vadul és fanatikusan játszottam tovább. Egyre nagyobb halomba gyűlt előttem a bankjegy, míg végre megszólalt valaki mögöttem, — a játékbankigazgatója volt, — hogy

a bank már nem tud fizetni.

— A sok pénz bele sem fért kizitáskám-

ba. Koszlümöm zsebeibe is ezerfrankosokat gyűrttem.

Még láttam, hogy fekete posztóval vonják be a sprengolt asztalt s aztán csak arra emlékszem, hogy

a szobámban ültem és összeszámoltam a nyereséget. Másfélmillió frankot tettem ki.

A többi azután gyorsan jött. Megismerkedtem B. gróffal és három nap múlva megvolt az eljegyzés. Ezután Németországon keresztül igyekezett hazafelé.

Berlinben éjszaka húzták ki ágyából a náci és neki is szöknie kellett.

Most boldog, hogy Ausztriában van, ahol nem igen érheti utól a nemzeti szocialisták keze.

ABLAK

★ Halálozás. Rothstein Mártonné, született Radó Anna Tg. Mures, hosszas szenvedés után Clujon, i. hó 26-án meghalt.

— Másfélmillióval kevesebb az autók az USA-ban. Az Egyesült Államokban 1932 végén 24.136.879 autók volt lajstromozva, azaz 1.696.005-tel kevesebb, mint 1931 végén. Ez volt az első év az Egyesült Államok történetében, hogy a lajstromozott autók száma csökkenést mutatott, amit kizárólag a gazdasági válságnak tulajdonítanak.

— Kis városokat az emberiségnek! Newyorkból jelenti: William Lescaze, az ismert amerikai építész Lord Churston angol tengerparti birtokán most kezdte meg modelvárosának építését. Lescaze esztendő őta tartó munkájával kidolgozta a városi lakosság szétesztásának tervét és ezzel a modelvárossal, amelynek építése mögött nagy angol és amerikai tőkés csoport áll, be akarja mutatni, hogy milyenek volnának azok az ideális körülmények, amelyek között a jövő emberei élni kell. Meggyőződése szerint a millió tömegekben való együttélés minden tekintetben káros az emberiségre és ezen legkönnyebben úgy lehet segíteni, ha megfelelő kisebb telepek létesítésével kedvet csinálnak a városi lakosságnak arra, hogy szétszóródjék. A modelváros néhányszáz villából és egy hatalmas szállodából áll.

★ Pályázat tanári állásokra. A Brassói Ref. Felsőkereskedelmi Iskola az 1933—34-iki isk. évre egy román-francia h. tanári, a Brassói Ref. Leánygimnázium egy román-francia, vagy román főszakosportu h. tanárnői állásra pályázatot hirdet. Folyamodványok július 10-ig nyújtandók be a Brassói Ref. Középiskolák előjáróságához. (Brasov, Calea Victoriei Nr. 7.)

— Székelyudvarhelyi hírek. Tudósítónk jelenti: Benkő Lajos és Bogdán János székelyszáldobosi legények közt hosszú ellenségeskedés volt, melynek során Bogdán többször megfenyegette Benkőt, hogy elteszi láb alól. 1932 július 24-én Bogdán megint kitámadta ellenfelét, előkerültek a kések és Benkő Bogdánt oly szerencsétlenül szurta meg, hogy pár perc múlva kivenvedett. A székelyudvarhelyi törvényszék most Benkő Lajost emberölés bűntette miatt négy évi fegyházra ítélte. Az ítélet jogerős. — Dénes Albert derzsi lakos túlszántás miatt ellentétben volt Dénes János ugyancsak derzsi lakossal. 1932 július 31-én este összeszólalkoztak ismétlenül, mikor is Dénes Albert egy husággal Dénes János után futott, ki bemeküült szülei lakására. A berohanó Dénes Albert elé az idősebb Dénes János állt, kit ez úgy megdöbbent, a fával, hogy 20 napon tul gyógyuló súlyos testisértséjt ejtett rajta. Ezért a törvényszék Dénes Albertet 1 hónapi fogházbüntetéssel sújtotta.

★ Érettségi találkozó. Felkérjük osztálytársainkat, akik velünk az 1922—23. évben a brassói Ref. Szeretetházban érettségiztek, hogy 1933 július hó 2-án a Szeretetház dísztermében reggel 10 órakor jelenjenek meg, 6 éves találkozóunkra. Akadály esetén kérjük, hogy ezt levélben közöljék. Gönczy Böske és Fazakas Margit.

— A SZUNYOG SZAPORASÁGA. Az újvilág világhírű rovarszakértője, L. O. Howard több éven keresztül figyelte a szunyog szaporodásának körülményeit, majd logaríthez nyuit s a következő megdöbbentő adatokat állapította meg. Egyetlen szunyognak öt hónap alatt 720 millió utódja támadhat. Súlyban kifejezve ez a következő csillagászati számokhoz vezet: az alig egy milligramm súlyú rovar egyetlen szezonban egyegész hattyúzed milliárd tonna utódnak adja meg így a kifejlődési lehetőséget. Természetesen merőben elméleti számítások ezek és mégis elképesztő mennyiséget involvál, — különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy az emberiség összsúlya alig képez 0.3 milliárd tonnát.

★ ORVOSI HIR. Dr. Med. univ. Morscher A. B., miután a vese-, hólyag-, húgyzervek, bőr- és nemibetegségek gyógykezelésében, Bécsben több évi speciális kiképzést nyert, visszatért Brassóba, ahol Kapu-utca 52. szám alatt (háttul az udvaron) 10—12 és 5—7 óra között rendel.

VICHY-ETAT

VICHY-ETAT TERMÉKEI

VICHY-ETAT

VICHY-ETAT SÓ Az ásványvízből kivont természetes só alkalikus víz készítésére.

VICHY-ETAT PASZTILLÁK 2—3 pasztilla étkezés után megkönnyíti az emésztést.

VICHY-ETAT TABLETTÁK Az emésztés elősegítésére szolgáló szikviz otthoni elkészítésére.

Óvakodjunk az utánzatoktól és hamisítványoktól!

székképvisező: PHILIPPE FINKELSTEIN, București, Strada Câmpineanu 20.

Vetéshelyzet világszerte

Romániában az idő melegebbre fordult és megfelelő az évszaknak. A buza- és kukorica mégis visszamaradtak és gyengék. Attól félnek, hogy buzából kevesebb terem, de mégis valamivel több, mint tavaly. A kiadások elcsúszottak a legelő fejlődését. A legutolsó jelentések szerint a rozsda meglehetősen veszedelmesen kezd terjedni és különösen a búzában nagyobb károkat is okoz.

Az Egyesült Államokban a középső- és déli vidékeken meleg idő kedvez az őszi gabona aratásának. Más vidékeken viszont idővelti érsérlől panaszkodnak. De kedvez a meleg idő a tavasziaknak is, bár ezek még esőt kívánnak. Az északi- és nyugati-vidéken is jótékony esők voltak.

Kanadában az idő hűvös, némi esővel. A tavaszi buza még mindig elég jól áll, bár különösen egyes helyeken még több esőre volna szükség. Manitobából rovar- és jégkárokat jelentenek, máshol árszökések léptek fel, irtások folyamatban van.

Angliában és Írországon jótékony esők voltak az ország egész részében, helyenként erős viharokkal. A buza továbbra is sokat ígér. Az írországi jelentések úgy az őszi, mint a tavaszi gabonafélék kedvező kilátásairól számolnak be.

Oroszországban a gabonamagvak állását általában nagyon kielégítőnek lehet mondani. Újabb esők voltak az ország egyes részein, közöttük a Volga-vidéken is. Nyugat-sibériában még mindig tart a szárazság és az időjárás egyáltalán nem felel meg az évszaknak. Az igen meleg nappalokat erős éjszakai lehűlés követi.

Bulgáriában a vetések sokat szenvedtek a nedves, hideg időjárástól. Attól félnek, hogy ha az esők tovább is tartanak és váratlanul gyors felmelegedés következik be, a rozsda a tavalyinál is nagyobb károkat okozhat.

Görögországban az erős vihar sok kárt tett a tavaszi vetésekben.

Olaszországban a jelentések szerint még mindig inkább nedves és hideg időjárás uralkodik, ami károsítja az aratást. A buza általában jól áll és kedvező terméseredményt ígér. Napos meleg időre volna szükség és ha az időjárás kedvezne az érésnek és az aratásnak, úgy eredményes lenne a tavalyinál.

Spanyolországban javult ugyan az általános helyzet, mégsem várnak középszerű alulinál jobb termést.

Franciaországban az elmúlt héten igen erős viharok voltak, amelyek több kárt is okoztak. Az eddigi jelentések szerint a közepes termés várható.

Belgiumban a vetések jó esőt kaptak és a kilátások kedvezők.

Németországban sokat panaszkodnak a szárazság miatt, aminek következtében a könnyebb talajokban a gabona helyzete rossz. Mindezek ellenére kielégítő termést várnak.

Dániából ködkárokat jelentenek.

Svédországban az idő tiszta és meleg és ha hamarosan nem lesz eső, a gabonaművelésben sok kár lesz.

Esztországban a nagy szárazságtól sokat szenvednek a vetések, de a ködök is sok bajt szereznek.

Lengyelországban a tavasziak állása közepes, az idő tiszta. A legutolsó jelentések szerint egyes helyeken kiadás esők voltak.

Északafrikában a terméseredmény gyenge lesz Tuniszban és az esős idő az aratást is hátráltatja. Algírban és Marokkóban a vetések közepes, néhol valamivel jobb termést ígérnek.

Argentínában az időjárás az évszaknak megfelelő. A buza, lenmag és zab vetése egész országban folyik.

Ausztráliában a keleti államokban még mindig tart a száraz idő. Különösen Új-délwalesben. Bár kisebb esők voltak az utóbbi tíznegy napban, a termésnövekedést jelentősen kisebbre becsülik.

A magyarországi „másik oldal”

véleménye az aktuális magyar problémákról, amelyeknek nemzetközi vonatkozásai is vannak

Genti beszélgetés Peyer Károlylyal, a magyarországi szociáldemokraták vezérével

Gent, június 29.

Az ideai páratlanul izgalmas nemzetközi Munkaügyi Konferencián, mint rendesen, az egyes államok képviselői mellett a munkások és munkaadók képviselői is szerepelnek.

Itt tartózkodik Peyer Károly, a magyar szociáldemokraták vezére is. Nem érdektelen meg

hallgatni a magyarországi „másik oldal” véleményét is az aktuális magyar problémákról, amelyeknek nemzetközi vonatkozásai is vannak.

Első kérdésem:

— Mit gondol, Képvisező Ur, befolyásolja-e a hitlerizmus a magyar politikát?

„Nemcsak cseresznyéről van szó...”

Peyer Károly válasza így hangzik:

— A hitleri politikának Magyarországra semmiféle hatása nincsen. A legutóbbi napokban Gömbös Gyula miniszterelnök berlini utazása egész kínos feltűnést keltett külföldön, de Magyarországon is igen kellemetlen visszhangja támadt. Az egész ország helyteleníti a kormányelnök látogatását. Bizonyos, hogy Hitler és Gömbös között nem arról volt szó, hogy Magyarország cseresznyét adjon el a németeknek, hanem más messzeemenő kérdéseket tárgyaltak meg, így valószínűleg a királykérdést is.

— Pedig a magyar nép nagy tömegeit a királykérdés egyáltalán nem érdekli, hisz el van foglalva a mindennapi kenyérgondokkal és egészen megfelelőnek tartja a mai királynéi királyságot.

Mi ideiglenesnek tekintjük ezt az állapotot, a végleges megoldás az, hogy Magyarország köztársaság legyen.

— Az a terv, amely Ausztriát és Magyarországot a Habsburgok alá akarja helyezni, a legszerencsétlenebb megoldás volna! Nem lehet a hitlerizmusból, amelynek jomagam különben nem jósolok hosszú életet, végleges következtetést levonni és egész országok államformáját megváltoztatni, csak azért, mert ezzel elintézni remélik az Anschluss-kérdést. Az Anschluss-kérdés már megbukott, mert a világ vezérférfiai tisztában vannak vele, hogy a Habsburgok visszahozatala a német császárság visszaállítását eredményezné.

Valóságos leszerelés — vagy új háború

A politikát domináló mostani szélsőséges áramlatok között Peyer Károly nem látja túlságosan rózsásnak a nemzetközi együttműködés jövőjét.

— Az ideai Nemzetközi Munkaügyi Konferencia alig hozott valami eredményt. A legfontosabb kérdés, ami előttünk fekszik,

a 40 órás munkaidő.

A konferencia többsége a sürgősség ellen foglalt állást, így

a 40 órás munkaidő érdemleges tárgyalására csak a jövő évi konferencián kerül sor,

de amíg az egyes államok ratifikálhatják és gyakorlatban végrehajtanak ezt a reformot, addig egészen más tényezők fogják ezt megvalósítani. Mintán a munkaadók és a kormány delegátusainak egy része ily módon eldobta a lehetőséget annak, hogy ezt a nagyhorderejű szociális követelményünket nemzetközi úton rendezzék, így az egyes országok dolgozó társadalmára hárul az a feladat, hogy a 40 órás munkaidőt gyakorlatilag megvalósítsák.

Mintán a leszerelési konferencia városában vagyunk, azt kérdezem Peyer Károlytól, belenyugodna-e a munkásság a leszerelési konferencia csúdjába?

— Ugy látszik, ez az értekezlet nem oldja meg a rábizott feladatot. Legyünk őszinték:

a mai idő nem is alkalmas e kérdés rendezésére.

— Amíg bizonyos államokban nacionalista jelszavak alatt követelik a felfegyverkezést, el sem képzelhető, hogy más államok leszereljenek.

— Nem tartom üdvösnek a mai állapotot, am még szerencsétlenebb megoldás volna, ha megengednék a most leszerelt államoknak is a felfegyverkezést. Fnnél mégis jobb akkor már a mai állapot, mert a jelenlegi körülmények között sokáig nem lehet elhúzni a leszerelés kérdését. De ha azok is felfegyverkeznek

nyezheti, ez pedig a legnagyobb veszedelemet jelenti a békére.

Arra a kérdésre, hogy miképpen látja Peyer Károly Gentből Magyarország szociális helyzetét, a magyar munkásság vezére ezt a választ adja:

— Magyarország gazdasági helyzetének javulása csak akkor következhet be, ha sikerül a szomszédos államokkal a normális gazdasági viszonyt helyreállítani.

A régi monarchia államainak szoros gazdasági egységbe kell tömörülniük és Ausztriának Magyarországgal együtt a csehszlovák, román és jugoszláv államokkal kell szorosabb gazdasági viszonyba lépnie.

A mai helyzetben Magyarország, amely túlnyomó részben mezőgazdasági állam, terményeinek nagyrészt nem tudja értékesíteni, amely körülmény az ország belső fogyasztását is lényegesen csökkenti. Az országnak igen fejlett vas- és faipara alig van foglalkoztatva és az ipari munkások száma az 1929. évihez viszonyítva, körülbelül 200 ezerrel csökkent. Nagy a munkanélküliség az építő, a fa- és a vasszakmákban, de éppen olyan nehéz az elhelyezkedés az értelmiségi foglalkozási ágakban is. Az iskolából kikerülő fiatalok képtelenek elhelyezkedni. Amíg 1929-ben az átlagos kereset az ipari munkásnál 1269 pengő volt, 1931-ben 1153 pengő évente és a következő években még tovább csökkent a munkásság átlagos javadalmazása.

ma, akik most le vannak szerelve, úgy a leszerelés kérdése végleg lekerül a napirendről és feltartóztatlanul iramban kezdődik majd meg az új fegyverkezés a háborúra. A valóságos leszerelés pedig csak akkor következhet el, ha sikerül elintézni a gazdasági bajainkat, de ezt a két nagyhorderejű problémát csak demokratikus alkotmányú államok tudják véglegesen rendezni.

Peyer Károly, akivel eddig együtt ültem a genti Batiment Electoral tágas csarnokában, most visszairdui a terembe, ahol éppen Jouhaux, a híres francia munkássavezér kiáltoz valamit fülsiketítő lendülettel a mai Európa bajairól. Hisz sebünk az elég van, de meggyőzülmi talán akkor gyógyulnánk meg legelőbb, ha a világ messiásai, akik az orvoslás módszerét illetően nem tudtak megegyezni, egyszerűen sorsára bíznák a vergődő emberiséget.

Seidner Imre

SPORT

KÜLFÖLDI SPORTHIREK

BUDAPEST:

Szerdán reggel 7 órakor megkezdődött a Tour de Hongrie amatőr kerékpárverseny, 37 indulóval.

TOKIO:

Makino japán uszó 800 méteren világrekordot javított. Ideje 10:08, ami azt jelenti, hogy a régi rekordot 7,8 mperccel javította meg.

TENISZ-ÚTÓ-CIPŐ-LABDA-HÁLÓ
ELJES HUROSZÁS-JAVÍTÁS, LEG. JOBB
RITSCH-NÉL Brassó, KOLOSZTOR
UTCA 20 SZ.

KÖZÉPEURÓPAI KUPA:

Csütörtökön a középeurópai kupa mérkőzései során összekerülnek:

Prágában: Spárta—Hungária.

Torinóban: Juventus—Ujpest.

A Hungáriának be kell hozni a budapesti 3:2-es vereséget, ami egy kis szerencsével esetleg sikerülhet is. Nehezebb azonban az Ujpest szerepe: A legjobb középeurópai csapatot kell legalább két gólaránnyal verje, hogy ne essen ki.

Mindkét mérkőzés nagyon izgalmasnak ígérkezik.

TOMCSA SÁNDOR:

Nemzetközi mérkőzés!

Székeludvarhely, június 29.

Ez az egyik a közül a három közül, ami még felfényesíti a szemeket, megdobogtatja a szíveket, felráz a lethargiából és megmozgatja a társadalmi osztályokat, vallás és faji különbség nélkül. Ez az egyik, a nemzetközi mérkőzés. Egy nemzetközi labdarugó mérkőzés. A futball!

A második a mozi, hol a szép szóke madonnák válogatott csapatát szoríthatom a plasztromhoz, ellenfeleket üthetek le egy egy jól irányzott öklöcsapással és hűvös nyugalommal hagyhatom az ötvézer frankomat egymásután hatszor, mondjuk, a tizegyötletre.

A harmadik a pletyka, de ez már kezd elveszíteni előzetit és ezzel létalapját, mert ma már alig tudnak az emberek egymásról olyan sötét disznóságot kifantázni, ami ne lenne igaz.

★

En egy nyolcéves gyerektől értesültem először arról, hogy micsoda szenzáció lesz városunkban. Ő informált a vendégcsapat játékegyéről, hogy milyen stílusú játszik, hányadik helyezett, milyen turákon vett részt, miért égett itt, vagy ott és hogy milyen reménnyel tartott a helyi csapat.

Viszont a nevének is „Kö”-vel írta, mert mikor a nagy „Kö” betűt tanulták, beteg volt. Feltételezhetően egy nemzetközi mérkőzésen sérült meg.

★

A futballnak ezt a vonzóerejét, az általános érdeklődésnek ezt a maximumát, mely már annyira beteges, hogy még pénzéldozatra is képes, ezt a kíváncsiságot, mely dühöng, lop és mérföldeket gyalogol, csak hogy lásson, nem lehet egy lefitymáló kézlégintéssel elintézni. És nem is szabad. És miért is? Elvégül a futball kenyérkereseti lehetőség, szép sport, de különösen éppen hatásában felbecsülhetetlen. Mert az utolsó precedens arra, hogy van még bennünk tűz, lelkesedés, összetartozandóság érzék, érdeklődés a dolgok iránt és még mindig van egy kis pénz. Szóval, ha jönne egy eszeibb, felsőbbrendű játék, mely pótolná a futballt, akkor nem jönne hiába. Lenne tömeg és lenne pénz a számára, érzés és lelkesedés mellette. Persze, ha ilyenekkel jönnek ki, mint ez a londoni világ-gazdasági cirkusz is, hol olyan pocék stílusban rugodják össze-vissza az emberiség jölét, akkor ki törődik azzal a válogatott csapattal és a játék állítólagos szépségével? Akkor igaz van annak a nyolcévesnek, aki nem tudja leírni a nevé, de tudja, hogy Kohut, vagy Orsi mit álmodott a liga-meccs előtt. És igaz van annak az amerikai fotóriporternek, ki lapjának a londoni világ-gazdasági konferenciáról azt a legérdekesebb képet küldte, hogy kis dundi angol babyk ülnek nyakig higiéniában...

★

Egy kis baj volt azonban a csapattal. Eltűnt. Sürgönyök jöttek, sürgönyök mentek, a telefon berregett, autók száguldottak és aggodó fejek meredtek a menetrendre. Már-már valami titokzatos szerencsétlenségre gondoltak, mikor a csapatot végre fellelték Segesvár közelében egy gyorsvonaton. Ugy keresték őket, mint ahogy a világ most azt az eltűnt Mattern pilótát keresi, aki pedig talán soha életében bele se rugott egy olyan futballba. És most keresik. Még mindig történnék érthetetlen dolgok a világban...

★

A meccs alatt egy néni mellé kerültem. A néni nem látszott szakértőnek, inkább a szimpátia hozta ki a pályára. Látszott, hogy nagyon drukolt. Gól még nem esett, a hazai csapat nagyon tartotta magát. Egyszer csak a néni felsóhajtott:

— Istenem, Istenem, bárcsak ezek az udvarhelyiek engednék megveretni magukat, ha már ezek a szegény fiúk ekkora utat tettek meg.

A következő pillanatban a néni boldogan felsóhajtott, az udvarhelyiek engedtek...

★

Aztán a bíró kettőt füttyült és... elpukkant a futballon.

Az emberek még sokáig néztek utána. Futball volt.

Szerkesztői üzenetek

Cs. A. Nagyon kedves versike. Köszönjük a kis irást és élvezettel olvastuk. — *Övönő.* Szinte nap-nap mellett foglalkozunk a panaszával, és sürgetjük, hogy az állam minden más feladatát ne teljesítse inkább, de alkalmazottjait és tisztviselőit fizesse rendesen. Sajnos, a bölcs és magas pénzügyi politika más véleményen van. Ugy látszik, ők jobban értik a dolgot. Szeretnénk egyszer csokorba foglalni és beküldeni ezt a panaszos levél-zuhatagot magának a miniszternek. Vajjon mit válaszolna? — *Dr. H. L. kóroptos.* Pontosan emlékszünk arra, hogy a kérdésre válaszoltunk, még arra is, hogy mit. Azt válaszoltuk, hogy az egyetlen kolozsvári zsidó internátus megszűnt és így ön gyermekét csak magánháznál helyezhetné el, ha ugyan protekcióval — mint másvalásut — nem tudná a kolozsvári Marianumba felvételni. — *G. P. földbirtokos.* Önnek is válaszoltunk. Ebben a válaszban külön-külön megtárgyaltuk, hogy a két beiktatott írásmű miért nem közölhető. Nem figyelté rendszeresen a szerkesztői üzenet rovatát. — *S. Felsőbánya.* A svéd utépítő társaság székhelye Brassóban van. Közéleti cím nem szükséges. A posta megtalálja.

— *Hogyan éljen a szivbajos ember?* Ilyen cím alatt dr. Bodon Károly egyetemi magántanár tollából hézagpótló munka jelent meg Budapesten. A kitűnő könyv a nagyközönség számára íródott és elmondja mindazt, amit minden szivbajos, érdekesedésben szenvedő embernek tudnia kell. Nem az orvosi kezelés kiküszöbölését szolgálja ez a könyv, hanem gyakorlati útmutatással szolgál a laikus betegnek arra, hogy milyen életmódot folytasson, hogy segítse elő a gyógyulását és — mikor menjen orvoshoz. — A rendkívül praktikus mű ára 88 lejért kapható a Brassói Lapok Könyvostályában. (Vidékre 10 lej portó.)

Közvetítési iroda

Révész és Elisei Gábor

Brassó, Korona-szálló épület. Telef. 5-72

Foglalkozik: házak, telkek eladásával, üres és butorozott szobák és lakások bérbeadásával, értékesít bankbetétkönyveket, lebonyolítja kölcsönös tranzakciókat és legelőnyösebben közvetít pénzkölcsönöket.

MOLNÁR-JOVITZA

Rádiósok könyve

A rádió elméleti és gyakorlati ismertetése. Legújabb ez évi kiadás, 373 ábrával.

ÁRA 144.- LEI

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

Olcsón eladó

Háromszék megyében, a Brassói Ált. Takarékpénztár, a Nagyszebeni Ált. Takarékpénztár, az Albina és az Aruforgalmi Bank betétkönyve ellenében is

100 200 hold föld, egy malom, egy szeszygár, egy sörgyár

minden jó állapotban. Érdeklődni lehet

Bartha, Brassó, Szent János utca 11 sz.

APROHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állástkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

KÉSZPÉNZÉRT keresek megvételre 100-200 holdas birtokot, lehetőleg szász vidéken. Lőfi Gyula, Turda.

Eladó két szoba, konyha, tüzel- és mellékhelyiséggel. Kriszta 2. 11877

Keresek 50-60 Hp. szivógáz-motort, generátorral, komplett és kisebb fajta kombinált hengereket. Cím: Fiókiadó, Targu-Mures. 11896

Női kalapvásár, csak nyolc napig. Klein Simonál. (Atköl-tőzköndünk Kapu-utca 9. alál) 11867

Okládon az autóbusz vállalatnál nagymennyiségű használt autórészek, mint: gumik, alkatrészek, vas-, acél-, réz- és alumíniumból készült. vannak olcsó áron eladás alatt. Akiknek vevőszándékuk van, irjanak ezen címre: Autobus Expr. Ocland. Ocland, Udvarhely m. 11847

Jóforgalmu gyógyszerár, bányavidéken, családi okokból eladó. Ajánlatok „Gyógyszerár” jelígre a kiadóba.

Elköltözés miatt többféle butor és jó konyhakályha sürgősen eladó. Brassó, Weiss Mihály-utca 28. 11901

Lakás

Kiadó egy nagy és egy kis butorozott szoba azonnalra. Parkettes, napos, különbejáratuak és egymásbanyilók. Hirsch-utca 22. I. emelet, d. u. 2-4 között 1186

Állást nyer

Keresek egy fehérenmü varráshoz értő varróleányt. GRUBER FÜZŐZLET, Weiss Mihály-utca 18. 11906

Állást keres

Intelligens jazz-primhegedűs szerződést keres. Cím 11882. szám alatt a kiadóban.

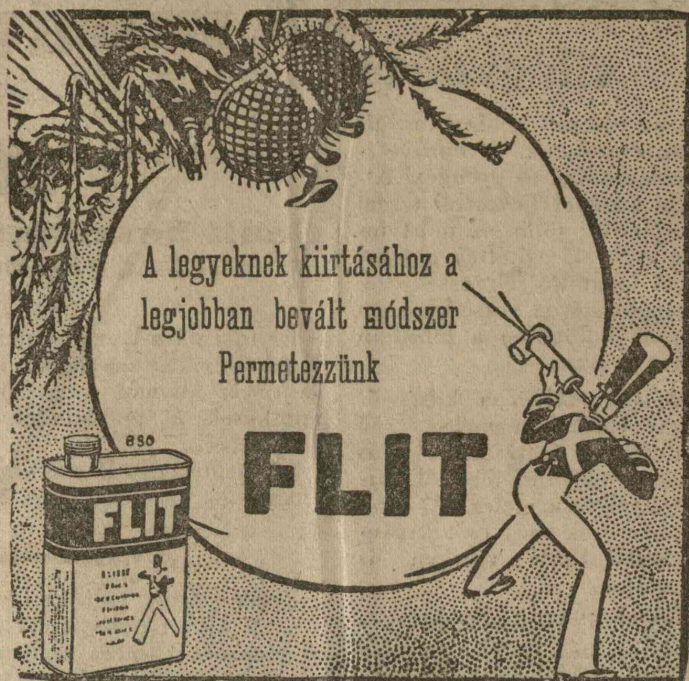
Elsőrendű varró nő nagyon olcsón házakhoz ajánlkozik Svábné, Hosszu-utca 17.

Vegyes

Nőifodrász szaktanfolyamot nyitok, urifodrászok, valamint más szakmabeliek részére, a melyen vas- és vízondolálás, hajfestés, villanyondolálás és kozmetika terén a legmagasabb kiképzést nyernek. Kezdeté július 1-én, időtartam 2 hónap. Részletes felvilágosítás Mussa hölgyfodrásznál. Cluj, P. Uniri 17. 11861

2-3 szobás modern, napos lakást keres gyermektelen házaspár. Címeket „Központhoz közel” jelígre a kiadóba kerünk. 11876

A HAZICUKRASZAI KEZIKÖNYVE, Krbekné kitűnő munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb tézistakat mindenki házilag készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel Ára félváson kötésben 40 lej.

Prima bükk tűzifát

szállít

Általános Kereskedelmi R. T.

Brassó, Str. Regina Maria 58 (Fekete-u.) Telef. 386
II.-od osztályu bükkhasáb-tűzifa házhozszállítva 1000 kg.-ként **Lej 360**

Megrendelések a Mircea-Vodă 8 szám alatti íntelepen is eszközölhetnek

Budai, Giesshübleri, pezsgős, buteliás, konyakos

sörös üvegek

1/1, 7/10 és 1/2-es

olcsón eladók — Érdeklődni:

Általános Kereskedelmi Rt.-nál,
Brassó,
Str. Regina Maria 58. Telefon: 3-86.

DR. TONIS BELA

SZERELEM ÉS SZAPORODÁS

TARTALOM.

Szerelm és szaporodás. — Szaporodás és társadalom. — A szaporodás korlátozásának története. — El a természetől? — A fogamzás-elhárítás a modern sebeszetben. — A termékenység halálsugarai. — A mirigyek világa. — A vegyi háború. — A gumi- és drótkadályok. — Miért nem a férfi...? — A kételkedő orvostudomány. — Fogamzásmegelőzés és abortusz-kérdés. Az új út

ÁRA 84.- LEI.

Kapható

A BRASSÓI LAPOK
KÖNYVOSTÁLYÁBAN.

Das
Siebenbürgisch-Deutsche

Tageblatt

in Hermannstadt

(Gründungsjahr 1874 ist die politisch führende Stimme der deutschen Volksgemeinschaft in Rumänien. Das beste Nachrichtenblatt und das werbeträftigste Anzeigenorgan)

Zuschriften wegen Bezug und Anzeigenveröffentlichung sind zu richten an:

Verwaltung
des Siebenbürg.-Deutschen Tageblattes
Hermannstadt-Sibiu (Rumänien)
Königin Mariastraße 25.

Kiadó

Brassó, Hosszu-utca 14 szám alatt modern négyszobás lakás minden mellékhelyiséggel, kert és garázs; 1 szobás konyhas lakóház műhelyek, raktárak és garázsok. —

Egyedárusításra

keresünk szencácros, egyedülálló szonikk terjesztésére fűszereknek jól bevezetett, saját szamlára dolgozó képviselőket. — Felvilágosítással szolgál megbízásból: Barna Ferenc, Timișoara, Str. Eugen de Savoya 18. Telef. 78

CSODÁS

színeket hoz a nyári divat

virágos mousseline-ruha, elegáns imprimé-komplé, bájos mosókosztümökben,

strandpizzama,

pongyola

és bluzokban

SÁMUEL

DIVATHÁZ

(volt Fenyvesi & Sámuel)

Brassó, Buzasor 4 sz.

lehetővé teszi ezen divatos, izléses ruhadarabok

legolcsóbb

beszerzését.

Megtekintés, vételkényszer nélkül.

MERA & COMP autóbusz vállalat

1933 május 20-tól minden nap kétszer indít autóbusz-aratot

Cluj—Dej—Bistrița—Baia-Mare—Satu-Mare között

Indulások Clujról:

indul Clujról	—	—	5 ³⁰	és	15 ⁰⁰	órákor
érkezik Dejre	—	—	7 ³⁰		17 ⁰⁰	"
indul Dejről	—	—	7 ⁴⁵		17 ¹⁵	"
érkezik Bistrițára	—	—	9 ⁴⁵		19 ¹⁵	"
érkezik Baia Marára	—	—	11 ⁰⁰		20 ³⁰	"
érkezik Satu-Marera	—	—	12 ⁰⁰			"

Indulások Satu-Mare—Baia-Mare és Bistrițáról:

indul Satu Mareról	—	—	13 ⁰⁰	órákor
indul Baia Mareról	—	—	4 ³⁰	és 14 ⁰⁰
indul Bistrițáról	—	—	5 ³⁰	és 15 ¹⁵
érkezik Dejre	—	—	7 ³⁰	és 17 ¹⁵
indulnak Dejről	—	—	7 ⁴⁵	és 17 ³⁰
érkezik Clujra	—	—	9 ⁴⁵	és 19 ³⁰

Cluj—Satu Mare között naponta csak egyszeri közlekedés. — Kényelmes utazás. — Pontos közlekedés. — Új kocsikkal. — Indulás Clujról a főposta melletti autóbuszállomástól.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t. Braşov—Brassó.

Előadás a munkanélküliségről

Junius 30-án, csütörtökön este Wilhelm Staedtler szász lelkész a Gewerbeverein kistermében előadást tart a munkanélküliségről és annak jelenlegi helyzetéről. Az előadás pontosan este 9 órakor kezdődik, belépődíj nincs.

Ujabb betörőt lőtek le a brassói rendőrség

Szente István és Vana Joan detektívek többnapos hajszája után tegnap az egyik brassói külvárosban lefűlétek Foin Henrik földvári betörőt, aki ellen a brassói törvényszék már régebben körözlevelet és elfogatási parancsot adott ki. A tolvajt letartóztatása után átadták az ügyészségnek.

A brassómezei tűzoltószövetség közgyűlése

Brassómezei Tűzoltószövetsége rendes évi közgyűlését június 2-án, vasárnap reggel 8 órai kezdettel Földvár községben tartja meg a szokott tárgyszorozattal és tisztújítással egybekötve. Megelőzőleg diszgyakorlat, disztrouvolás és istentisztelet lesz.

A Brassói Székely Társaság felhívása

A Brassói Székely Társaság iparos tanonc elhelyező osztályának vezetősége ezennel felszólítja mindazon iparosokat, kiknek tanoncra van szükségük, továbbá mindazon szülőket, gyámokat, akik gyermekeiket ipari pályára kívánják adni, hogy igényeiket a vonatkozó feltételek közlése mellett írásban jelentsék be a Társaság gazdájának, Baatz József urnál Brassó, Szitás utca 11. szám. Felvételre jelentkezhetnek 12 éves kortól kezdve könnyebb iparra, hatósági engedéllyel, melyet a Társaság szerez meg. Nehezebb iparra 14 éves kortól, azon gyermekek, akik az elemi iskola 4-ik osztályát sikeresen elvégezték, s erről bizonyítványuk van. Bővebb felvilágosítást a Társaság leendő vezető gazdája nyújt. A Brassói Székely Társaság nevében: Szabó Béni, ügyvezető elnök.

A brassói német konzul közbe lépésére elkoboztak egy Hitlerék-ről szóló könyvet

Néhány nappal ezelőtt a brassói újság-cioszokban egy új könyv német és román nyelvű példányai tűntek fel, amelyek a németországi borzalmakkal foglalkoztak. A könyv címlapja egy hatalmas kamposkereszt mögött kinyúló, vértől csepegő kezét ábrázolt, s ugyancsak az aláíró véresepekből alakult ki a könyv címe: „A harmadik birodalom bemutatkozika”. A harmadik birodalom bemutatkozika címlapja is. A könyv románnyelvű példányait egy ismeretlen brassói vállalat, az „Argo” nyomta, második oldalán pedig ott van a hadtestparancsnokság jóváhagyása, az „Aprobata de corpul II. armata” mondat is. Mindkét kiadásban sok olyan illusztráció van, amelyeket a németországi borzalmakat megörökítő külföldi folyóiratok már közöltek. A könyv egyes fejezeteiben a harmadik birodalom vezető egyéniségeivel foglalkozik, akiket a szerző örült és erkölcsiellen bándának nevez. A brassói hatóságok most a helybeli német konzulátus intervenciójára elkobozták a nagykelendőségnek örvendő könyvet, amelyből már így is számos példány került a magánosok tulajdonába.

A Kárpát-Egyesület közleménye

A Kárpát turista egyesület ezúton értesíti tagjait, hogy csütörtökön reggel 6 órakor van a gyülekező az egyesület rodája előtt. Innen indulnak az egyesület tagjai a többi egyesülettel együtt a Hunterusra.

* Testnevelő és táncanfolyamok a zünidő tartamára gyermekeknek július 1-én kezdődnek. Bővebbet: Láska iskola, Vár-u. 110.

Méhészeti gyakorlati tanácsadó méhészek számára. Írta: **IGNÁCZ S.** 122 szövegrajzzal, 260 oldal ára 120 Lei. Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

A brassói nyugdíjasok negyventagu küldöttsége az összes nyugdíjak azonnali kiutalását követelte

Hétfőre újabb pénzügyminiszteri kiutalást várnak a brassói pénzügyigazgatóságnál a nyugdíjhátralékokra

Brassó, június 29. A brassói nyugdíjasok szövetsége szerdán délelőtti kilenc órakor a pénzügyigazgatóság épülete előtt rövid gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy tiltakozni fognak illetékes helyen a nyugdíjhátralékok pontatlan kiegyenlítése ellen.

A szabad ég alatt megtartott gyűlés után Vaduva kapitány, Reinisch volt rendőrprefektus és Radulescu nyugdíjas elnök vezetése alatt negyventagu küldöttség jelent meg Crisan pénzügyigazgató előtt.

A nyugdíjasok rámutattak arra, hogy nagyrészt még a májusi nyugdíjat sem kapta meg és egyelőre szó sincs arról,

hogy ezt a hátralékot kifizessék. Ezért követelték, hogy

az összes májusi hátralékokat haladéktalanul egyenlítsék ki.

Ugyanakkor tiltakozott a küldöttség az ellen, hogy csak a kétezer lejnél kisebb összegű nyugdíjakat egyenlítsék ki. Hivatkoztak a pénzügyminisztériumnak azon ígéretére, hogy a nyugdíjakat pontosan fogják fizetni.

A jogosan panaszkodó nyugdíjas delegációnak Crisan pénzügyigazgató kijelentette, hogy a maga részéről minden lehetőséget elkövet, amennyiben az a hatáskörébe tartozik és lehetőleg úgy osztja be a Bukarestből kapott kiutalásokat,

hogy abból az összes nyugdíjasok egyformán és anyagi helyzetükhöz mérten kapjanak.

Végül is hangsúlyozta, hogy ez a kétezer lejes megoldás csak ideiglenes jellegű, amennyiben szombatira vagy legkésőbb hétfőre újabb kiutalásnak kell érkeznie a pénzügyminisztériumból. A mennyiben ezt megkapják, úgy haladéktalanul megkezdik az összes június havi nyugdíjak kiegyenlítését.

A május havi nyugdíjhátralékok kifizetésére vonatkozólag azonban még mindig semmi intézkedés nem történt és ezért a nyugdíjas szövetség elhatározta, hogy a pénzügyminisztériumhoz fordul panaszával.

Sulyos autószerencsétlenség a Kórház-utcában

Moga vasúti mérnök autója elgázolt egy tízéves kislányt, akit haldokolva szállítottak kórházba

Brassó, június 29. Sulyos kimeneteli autószerencsétlenség történt tegnap délután a Kórház-utcában.

A 20-as számú brassói luxusautó a Kórház-utca egyik kanyarodójánál elgázolta Dudesu Joan Szent János-utca 26 szám alatti lakos 10 éves kislányát. Az autó meglehetősen nagy sebességgel fordult be a keskeny utcakeresztződésnél. A kislány át akart menni egyik járdáról a másikra.

A hirtelen forduló kocsit azonban el-

kapta a gyermeklányt és teljes erővel nekivágta a járdának.

A lány több sulyos sebből vérezve elvesztette az eszméletét. A kihívott mentők a szerencsétlen gyermeket beszállították a Mázescu-kórházba, ahol élet és halál közt lebeg.

A bevezetett rendőri vizsgálat megállapította, hogy a gázoló autó Moga vasúti mérnök tulajdona. A nyomozás folyik annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Teljes érdektelenség mutatkozik az új vágóhid gépberendezésének árlejtésével szemben

El kellett halasztani az árlejtést, mert az egész országból mindössze csak négy ajánlattevő akadt és azok közül is csak egy szabályos

Brassó, június 29.

Miután a brassói vágóhid építkezési részét a városi tanács elintézte, szerdán került sor a vágóhid gépi berendezésének árlejtésére is.

A gépek beszerzésére a városi tanács már hónapokkal ezeiőt árlejtést írt ki. Tekintve, hogy huszmillió lejt kitévő berendezésről van szó, elvárható volt, hogy a munkálatokat az ország összes számottevő vasipari cégei és gépgyárai

megpályázzák.

Ehelyett azonban az történt, hogy míg a vágóhid építkezési részének elnyeréséért az ország 24 építész cége versenyzett, addig a gépberendezési munkálatokra mindössze csak négy ajánlat érkezett.

Az árlejtést tegnap tartották meg a városházán. Az ajánlattevők közül azonban hárman nem tették le a szükséges és a törvényesen előírt garanciát azzal az indoklással, hogy nem volt idejük megfe-

Az első szabadtéri előadás Brassó-ban

Szombaton, jul. 1-én és vasárnap, jul. 2-án este fél 9 órakor a kolostorutcai róm. kath. liceum nagyudvarán a **kolozsvári Magyar Színház** együttesének előadásában Hugo Hoffmannsthal világhírű misztériuma

AKÁRKI
vagy a gazdag ember halála

Háromdimenziós színpadon, a természetes fényűző háttérrel, eredeti kórusokkal, kosztümökkel, zenével és harangjátékkal.
Helyárak: 65, 45, 25, 15 lej. — Jegyek elővételben az Astra-mozgónál és este a helyszínen válthatók.

Rendező: **Fekete Mihály**

Az első szabadtéri előadás Brassó-ban

Rendező: **Fekete Mihály**

lelőn felkészülni az árlejtésre. Mindössze csak egy ajánlattevőnek volt elfogadhatóan rendben az ajánlata. Ennélfogva az árlejtési bizottság az ajánlatokat fel sem bontotta, hanem minden további nélkül

július 22-re halasztotta az árlejtést.

Értesítéseink szerint a huszmillió közmunka iránt azért nyilvánult meg ilyen nagyfokú érdektelenség, mert külföldről nem tudják behozni a szükséges gépeket, azok pedig, akik még elvállalnák a munkálatokat, nem rendelkeznek megfelelő tőkével.

A rendőrség hivatalos nyilatkozata a brassói „gyermekrablásokról

Beszámoltunk arról a nagy ijedelemről, amely az állítólagos gyermekrablással állott kapcsolatban. A fővárosi lapok tegnapi számában részletes tudósítást hoztak arról, hogy Brassóban napirenden vannak a gyermekrablások és most újabb ilyen eset történt, amennyiben elrabolták Fűzi Gyula vasúti főtisztviselő 10 éves kislányát.

Mielőtt még a rendőrség a teljes tényállást kiderítette volna, megírtuk, hogy az egész gyermekrablási ügy csak az eltiűnt leány édesapjának fantáziájában élt, ami viszont a gyermekért aggódó édesapa indokolt nyugtalanságával magyarázható.

A kérdéssel kapcsolatban a brassói rendőrség bünyügyi osztálya szerdán délután hivatalos nyilatkozatot adott ki, amelyben erősen cáfolja a gyermekrablást. A rendőrségi nyilatkozat szerint Fűzi Gyula felesége, aki az „eltűnt” kislány mostohaanyja, három nappal ezelőtt megverte a gyermeket.

A kislány annyira szívére vette a verést, hogy megszökött otthonról és egy Fekete nevű rokonához menekült. Az édesapja, anélkül, hogy az ügyről jelentést tett volna a rendőrségnek, egyszerűen detektívet kért maga mellé, hogy saját szakállára nyomozzon „eltűnt” gyermeke után.

Miközben az édesapa a detektívvél a Székelyföldön nyomozgatott, a kislány Feketétől átmert Benedeknéhez a Kákova-utcan lakó nagynénjéhez. Innen azonban elküldték és így a gyermek Főrisné nevű rokonánál bujt el a Kanális-utcában. Főrisné rábeszélésre azonban a kislány rövid tartózkodás után hazatért szüleihez.

A rendőrség közli, hogy minden ellentétes híradás, amely a fővárosi lapokban látott napvilágot, koholmány.

Nagyobb összegű pénz tűnt el egy magánlakásból

Paraschiva Oprea uriaszony, bűnvádi feljelentést tett a rendőrségnek, hogy Buzdugan-utcai lakásából nagyobb összegű készpénzt lopták el.

SZINHÁZ

Csütörtök d. e. 11: Hamupipőke. (10 és 20 lejes helyárák.) d. u. fél 6: Viktória. Operettreprez. mérsékelt helyárák. — Este fél 9: Érik a buzakalász. (A szezon bombaoperettje. Az év legnagyobb sikere. A kolozsvári színház legparádésabb operett-előadása.)

Péntek, este fél 9: Érik a buzakalász (Ujdonság, másodszor.)

Szombat este fél 9: Szabadtéri színelőadás a Kolostor-utcai róm. kath. liceum nagy udvarán, háromemeletes színpadon, eredeti kórusokkal, zenekarokkal, kosztümökkel. Színre kerül: Akárki, vagy a gazdag ember halála, Hoffmannsthal világhírű misztériuma.

Vasárnap d. e. 11: A cigány (10 és 20 lejes helyárák.) — D. u. fél 6: Érik a buzakalász. (Harmadszor.) — Este fél 9: Szabadtéri előadás a róm. kath. liceum udvarán: Akárki, vagy a gazdag ember halála (másodszor). — Este fél 9: az Astra mozi termében: Mézeshetek. Zenés, énekes vígjáték újdóság, Erényi Böske, Karácsonyi Illy, Balázs István, Tompa Béla fellépésével. (Utána: Nagy kabaré. (Kizárólag 16 éven felülieknek.)

Hétfőn este fél 9: Jó házból való urileány. (Vasary János világhírű vígjátéka, Dayka Margit, a budapesti Vigaszínház művésznőjének fellépésével. Rendes helyárák.)

Kedd, este fél 9: Egy kis senki. (Dayka Margit fellépése.)

Szerda, este fél 9: Aranyóra. (Dayka Margit bucsufellépése.)

SASFIÓK

A kolozsvári magyar színtársulat drámai együttese Edmond Rostand híres romantikus drámáját, a „Sasfiók”-ot mutatta be Brassóban. A megfigyelősen nehézkesen gördülő, hosszas színjáték új életet nyert az ügyes rendezésben, amely a darab különösképpen elnagyolt képeit összevonta és az egész cselekményt ütemesebbé, egységessé tette.

A Sasfiók nem igényel kritikát. Egyetlen szava, egyetlen hangja, semmi mondanivalója nem szól nekünk. Évtizedek repültek el azóta, amióta a „Sasfiók” diadalmas útjára repült. Azóta századokat öregedtünk. Még nem is olyan régen kortársai voltunk a Sasfióknak. Most már csak érdekes múzeumi adaléknak tekinthetjük.

Az előadásnak mégis hatalmas sikere volt. Egrész, mert a romantika a tömegben még mindig él és hat. Másrészt azért, mert a társulat ugyancsak igyekezett jó teljesítményt nyújtani. Az előadás perdülő, hatásos, kifogástalan volt. E változásokkal teljes darab problémáit, a brassói lehetőségekhez képest, a legjobban oldotta meg a rendező. A szereplők s elsősorban Tasnády András, mint a reichstadti herceg, Fekete Mihály, mint Flambeau, Forgács Sándor, mint Metternich és Tóth Elek, mint Ferenc császár, feladatuk magaslatán állottak. A többi szerepekben felvonult a színház egész gárdája, Mészáros Béla, Rajnai Sándor, Thász Ádám, Balázs Samu, Tompa Béla és a többiek, akik szintén nagy lendülettel igyekeztek a sikert hatásosabbá tenni. A nők közül Benes Iloná Mária Lujza szerepében, a többi szerepekben pedig Vass Piri, Bárdy Teréz, Bartha Mariska emelkedtek ki.

A kolozsvári színházi együttes nagy feladatot vállalt magára, amikor ezt a történelmi művet színre hozta. És az érdeklődés, amely jó háromnegyed házat toborzott össze, továbbá a Sasfiók drámai jelenetei után felzúgó nyíltsági tapsok csak azt igazolják, hogy a brassói közönség műértő és nem csak a színházi gicseket támogatja.

A darab pompás rendezése Kádár Imre dr., a színház igazgatójának kifinomult ízlését és szcenikai érzékét dicséri.

Olcsóbb lett a parketthulladék!

Minden takarékos háziasszony

MARTIN COPONY R.T.

fűrés és parkettgyárnál (Telef. 170) rendel!

1 nagy fuvar ára házhoz szállítva 350 lej

1/2 fuvar ára házhoz szállítva - 180 lej

5 fuvar vétele után 1/3 fuvar ingyen.

Rendeléseket felvesszünk:

Brassó, Str. Julius Maniu (Vasut-utca) 122, Str. Prundului (Porond-utca) 10 szám alatt és telefonon is 170 telefonszám alatt

Csütörtök este 1/2 9

Péntek este 1/2 9

Vasárnap d. u. 1/2 6

ÉRIK A BUZAKALÁSZ

A legszebb zene. A legmúltságosabb mese. A legszebb toalettk.

A kolozsvári Magyar Színház operett-együttesének legparádésabb előadása.

Harmadik közlemény

Miért zuhlott le Brassó futballsportja?

Amióta cikkorozatunka' megindítottuk, napról-napra kappuk a leveleket olvasóközönségünk köréből, amelyekben helyesléseket fejezik ki tárgyilagossá és bátor kritikánk fellett Örömmel lájuk, hogy purifikáló munkánk ily széles körben visszhangra talált. Olvasótáborunk helyeslése, biztatása bizonyítja, hogy az igaz uton haladunk. A gyalázkodásra és gyermekes fenyegetőzésre csak azt válaszoljuk: a kutya ugat, a karaván halad.

★

Az a szomorú tény, hogy Brassó futballsportját országos viszonylatban ma csak gunyos mosollyal intézik el, vitathatatlanul nagyrésztben az egyes klubok intézőinek és a kerület vezetőségének terhére írhatjuk.

Erdélynek alig 10-15.000 lelket számláló városai az idén ismételtlen gyönyörködhetek külföldi, főleg magyar csapatok játékában, a helyi játékosoknak alkalma nyílt tanulásra — Brassónak nincs csapata, amely méltóképpen képviselhetné ezt a nagy párost, nincs rendelkezésre álló pályája, amelyen nemzetközi mérkőzés lejátszható volna, nincs közönsége, amely biztosíthatná, hogy a külföldi csapatok lekötése nem fog súlyos anyagi kudarccal végződni.

Valaha Brassó országos válogatott játékosokat nevelt, hogy csak a két Tritsch testvért, Tóthot és Bodolát említsük, sőt mi több, az országos válogatott csapat gerincét is Brassó adta. Sportunk fejlettségét, szellemét a legmagasabb helyről, mint követendő példát állították az egész ország elé. Amióta azonban a vezetés sportalfabéták kezébe került, senki sem törődött már az új generáció nevelésével. Már vidékről kikopott játékosokat importáltak és naíval azt hitték, hogy ilyen klubszereket és lelkesedésnélküli társasággal „nagy csapatot” lehet majd teremteni. Ugynevezett vezetőegyesületekben intéző szerepet kaptak olyan emberek, akiknek erkölcsi tekintélye helyett csak viharos előéletük van, akik a zöld asztal driblijeiben kiválóak, de a zöld gyepen nem állják meg a helyüket, akik maguk is csak a sportból akarnak munkanélküli megélni. Vezetők lettek olyanok, akik nem a „fair playt”, magyarul: nem a becsületet, a tisztességet tekintették első

Egy csokor abszurdum

Csokorba kötöttük néhány éppen nem kellemes illatú intézkedését a helyi kerületnek és ezekből a konkrét adatokból ítélje meg a közvélemény, hogy megfelelő emberek állították-e megfelelő helyre?

Tudorán ur, az Isvorul vezetője, a kerület vezetőségének tagja, a Victoria-Isvorul bajnoki mérkőzésen durván inzultálta a bírót, aki emiatt szabályszerű feljelentést tett. A kerületi gyűlésen Tudorán ur védekezést helyett részrehajlással, tudatos pártoskodással vádolta meg a vezető bírót és az egész bírótestületet. A kerület felhívja, hogy vádjait írásban adja be és támassza alá bizonyítékokkal. Az ügy elintézése késlekedik, Tudorán ur nem tesz eleget a kerület felszólításának, nyilvánvaló az „elkenés”. A bírótestület ismételt beadványban elégtételt, ítéletet kér, hivatkozik a szabályokra, amelyek szerint ilyen ügyben sürgősen ítéletet kell hozni: három hónap eltelt és Tudorán ur még ma is a kerület tagja és az Isvorul vezetője.

Természetes következménye ennek a szabálytalan eljárásnak, hogy az Isvorul játékosai sem akartak clnökük mögött maradni: Schiau, az Isvorul játékos, bajnoki mérkőzésen a közönség előtt a legtragább módon inzultálta a bírót, ugyanekkor az Isvorul egy másik játékos nyilvánosan megvádolja a vezető

szükségletnek, hanem azt, hogy hogyan sajtoltathat ki még egy kis pénzt ebből az amugyis tönkrement sportból. Mit nekik a fiatalság nevelése, a sport jövője, szelleme — a profit a fontos. Az adófizetők keserves filléreiből tartanak ki a sport szennyéből ismét napvilágra került már nem is kétes egzisztenciája alakokat, akiknek egész munkája a sportélet destruálásában, erkölcsi lezüllésztésében merül ki.

Voltak neves játékosaink, de az arra hivatottak utánpótlásról idejében nem gondoskodtak — volt megfelelő pályánk, de lerombolták, mert az arra illetékesek nem léptek fel kellő energiával, (csak utólag mossuk Pilátus módjára a kezüket — ok tudják miért) — volt közönségünk, de az állandó botrányok elriasztották a meccsekről.

Tárgyalogások vagyunk és már itt lezögezzük, hogy a bajok kuforrása nemcsak a személyekben, hanem a mai rendszerben is keresendő.

A kerület vezetőségét az egyesületek képviselői választják évenként a klubok vezetői közül. Magától érthető, hogy a megválasztott tagok igyekeznek a pártjukhoz tartozó egyesületeknek szavazatukat, sokszor az igazság rovására is, meghálálni — már csak a következő választás szavazatainak biztosítására is. Hogy a választás előtt milyen eszközökkel folyik a korteskedés — mint például éppen most — arról a külszafitok is merőri beszélhetnének.

Ellentétben a régi helyzettel, amikor legalább a fegyelmi bizottság tagjai független és klubon kívül álló tekintélyes sportemberek voltak, akik elfogulatlanul bírálták meg az eléjük terjesztett ügyeket — a most érvényben levő szabályok szerint a kerület vezetősége egyuttal a fegyelmi bizottság hatáskörét is ellátja. Eredmény: kialakul egy többségben levő klikk, amelynek eloe: ha te nem ütöd az én... bűnös játékosomat, én sem ütöm a tiédet. A pártunkon kívül álló egyesületeket és azok játékosait aztán közös erővel és annál sürűbben ütik.

Ez a helyzet országszerte, de lehetetlen, hogy más kerületben ilyen mértékben folya a szabályok legvilágosabb rendelkezéseinek csűrös-csavarása, a kétféle mértékkel való büntetékiszabás, gyakran komikumba fuladó határozatok, az előírt formák megsértése és a lényeg semmibevétele, mint éppen nálunk.

bírót, hogy az ellenfél lepénzelte. A szabályok szerint a kiállított játékosoknak a következő kerületi gyűlésen meg kell jelenni, ellenkező esetben automatikusan fel vannak függesztve.

A fenti két játékos nem jelent meg, magukat nem is képviseltették, de a kerület ezek ellenére visszaadta azonnali hatállyal játékjogukat.

Ugy látszik, bizonyos érdekek fűződtek ahhoz, hogy a következő vasárnapi bajnoki mérkőzésen játszhasanak. Hogy ezzel a szabályok rendelkezéseit lábbal tiporják, hogy a fegyelem fenntartását lehetetlenül teszik, azzal nem törődtek a disztrikt illetékesei.

Meghálálták az Isvorulnak a szavazatát, annak az Isvorulnak, amelyet ugyan-ezen kerület vezetősége a szabályok felrúgásával, nagyobb pontszámmal rendelkező csapatok rovására behozott az első osztályba és ahol ez a csapat minden mérkőzésen csufosan vereséget szenvedett.

Támpa a CFR játékos mérkőzésen triális módon megsértette a bírót. Kihallgatás nélkül felmentik azzal az indokkal, hogy a sértegetésre nincs tanu. A sport történetében halálatlan és botrányos ítékezés ez, mert az utolsó ifjusági játékos is tudja, hogy a bírót jelentés egymagában bizonyítéknak számít.

Russut, a CFR játékosát kiállítás után a kerület ki sem hallgatja, formális szavazás nélkül felmenti, mert szükség

van rá a következő mérkőzésre.

Az AR-CFR döntő bajnoki mérkőzésen nem tetszik az eredmény, adott jele tehát egy szervezett banda beront a pályára és inzultálta tétleg a bírót, számított arra, hogy a kerület a botrányba futlalt mérkőzés újrajátszását fogja elrendelni. A tetteket ismerik, de a kerület még vizsgálatot sem rendelt el.

A fenti mérkőzéssel kapcsolatban a bírót jelentést tesz, hogy a botrányt a CFR két játékos okozta: a kerület a vétekes játékosokat meg sem idézi, vizsgálatot sem rendelt el.

A kerület czzel a félbeszakadt mérkőzéssel kapcsolatban Schuller tag indítványára azt a vicclapha való határozatot hozza, hogy a lejátszott időnek csak a felét számítja be, amikor az eredmény 2:0 volt, de a mérkőzés félbeszakadása időpontjának eredményével 2:1-gyel kezdve. Természetesen a liga megsemmisítette ezt a lehetetlen ítékezést.

A tavalyi ATR-CFR mérkőzésen az utóbbi klub félidőben, tehát már elkésve megölvja a mérkőzést a bírót személye miatt, holott ő kérte a vezető bírót. A kerület az ügyben felvilágosítást kér a központtól, de meg sem várja a választ (amely a mérkőzés hitelesítése mellett dönt) és elrendeli a mérkőzés újrajátszását. A liga megsemmisíti ezt a határozatot is, mégsem sikerült a zöld asztalnál bajnokot fabrikálni.

A KERÜLET VEZETŐI MAGUK RENDEZNEK BOTRÁNYT A PÁLYÁN

Végül koronát tettek dicstelen működésükre a kerület urai, amikor a június 8-iki sportünnepélyen, ahol megjelentek a katonai és a polgári hatóságok vezetői, egy teljesen jogosan megadott tizenegyes után, (jellemző, először megvárták, hogy gól-e) a kerület clnök és egyik rendes (?) tagja, Schuller ur berontottak a pályára, inzultálták a bírót, a publikumot is beinvitálták és a sport nagyobb dícsőségére, botrányba fullasztották a mérkőzést.

Hogy aztán a kérdéses gólt megsemmisítették, holott ehhez semmiféle joguk nem volt, mert a bírót a szabályok imperatív rendelkezései értelmében szuverén a pályán — mérkőzést lehet megsemmisíteni, de megadott gólt soha, — hogy a bírókerület által a döntőbizottságba delegált tagot a tanácskozáshoz meg sem hívták, — az csak tudatlanságukra és elfogultságukra jellemző.

Folytathatnánk még ezt a szégyenlistát oldalakon keresztül, de hisszük, hogy a közönség felvilágosítására ennyi is elég, talán túl sok is.

Az elmondottak után mindenki előtt érthetővé válik, hogy:

miért nem lehet a bírónak a pályán fegyelmet tartani olyan játékosokkal szemben, akik tudják, hogy nálunk szabad perekedni, bírót inzultálni, mert ugysem büntetik meg őket,

hogy mérkőzéseken nem sportot, hanem durvaságot és perekedést látunk,

hogy miért lett jelszó Brassóban: nem a mérkőzés eredménye döntő, hanem a kerületi gyűlések „driblijei”,

hogy a kerület választmányának nincs ma már tekintélye, gyűléseit botrányos tartikják, könnyelműen adott és be nem tartott beígírtakat kérnek számon és hogy miért zuhlott le a futballsport Brassóban?

(Folytatjuk)

ind.

Mégsem jön le a CFR Brassóba

Jeleztük a tegnapi számunkban, hogy a bukaresti CFR csapatát látja vendégül csütörtökön a brassói CFR.

Kedd délután azonban lemondott a bukarestiek a mérkőzést. Tudniillik Chirol II. kir. adása ügyében komplikációk merültek fel és csak abban az esetben volt hajlandó a CFR játékosát a NAC-nak átadni, ha ez a mérkőzés nyélbe ütődik. Így történt, hogy csütörtökön Brassóban nem a CFR, hanem egy másik jóképességű futbalcsapat fog megmérkőzni a brassói CFR-el.

A Sportul Studentesc jó erőt képviselő csapata fog csütörtökön városunkban vendégszerepelni, megerősítve egy pár új játékosal. Még emlékeztünkben van a Sportul Studentesc tavalyelőtti szereplése, amikor egy gólaránnyal verte meg az Olympia és az IAL csapatait.